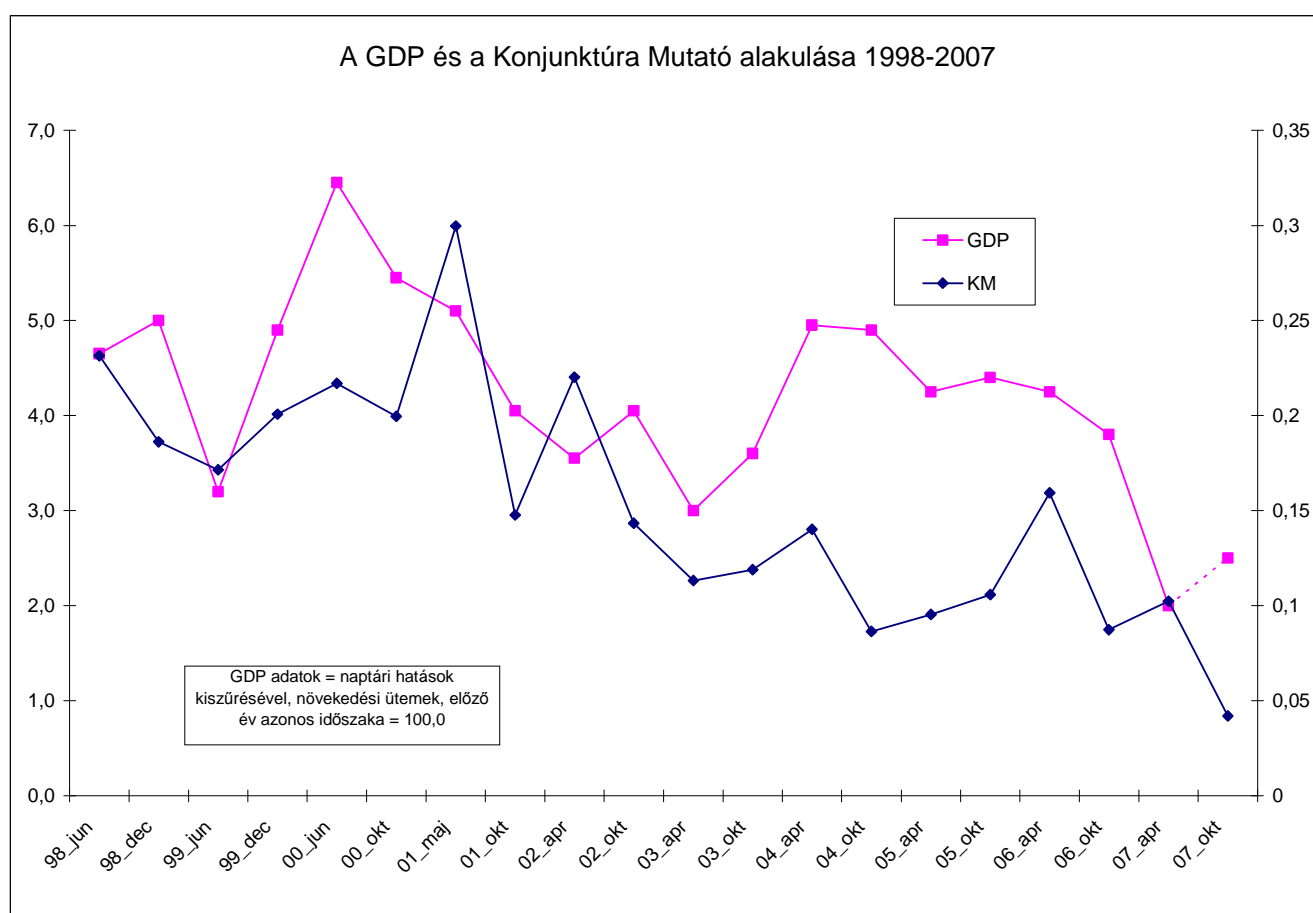

Jelentősen romlottak a magyar cégek üzleti kilátásai

MKIK Gazdaság- és Vállalkozáselemző Intézet (GVI)
2007. októberi vállalati konjunktúra felvételének eredményei
2007. november 14.

Kutatásvezető:
Dr. Tóth István János, ügyvezető igazgató, GVI

Az elemzés 2007. október 14. 15 órától letölthető Word formában a
GVI honlapjáról (www.gvi.hu)

1. Az adatfelvétel

Immár huszadik alkalommal került sor 2007. októberben a Gazdaság- és Vállalkozáselemző Intézet (MKIK GVI) vállalati konjunktúra-vizsgálatára, amelyet félévente a területi kamarák közreműködésével, és több mint 12.000 cég megkeresésével készül. E vizsgálat a legkiterjedtebb, legtöbb céget felmérő vizsgálat a magyarországi vállalati konjunktúra – vizsgálatok között és része az Eurochambres mintegy 14 millió vállalkozásra kiterjedő európai konjunktúra vizsgálatának. A megkeresett vállalkozások közül ez év októberében 1240 cég töltötte ki kérdőívünket – vizsgálatunk ennyi vállalati vezető válaszain alapul (lásd az 1.1. ábrát). A megkérdezett cégek 31%-a az ipari, 12%-a az építőipari, 27%-a a kereskedelmi és az idegenforgalmi, 5%-uk a szállítási és 26%-uk az egyéb szolgáltató szektorba tartozik. A válaszadók 46,0%-a foglalkoztatott kevesebb mint 10 főt, 30,2%-uknál a létszám 10 és 49 fő közé, 17,4%-uknál 50 és 249 fő közé esett, és 6,4%-uk létszáma meghaladta a 249 főt.

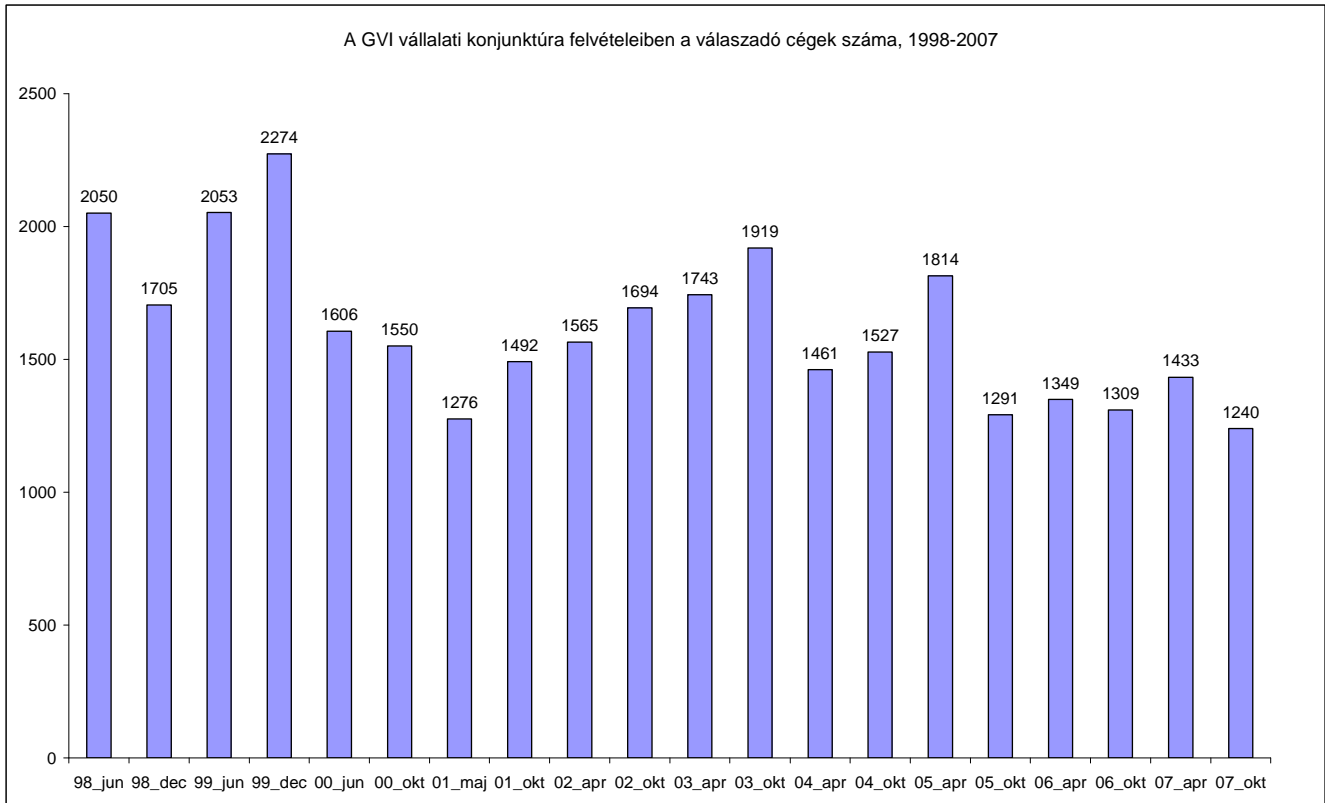
Az adatfelvétel eredményeit súlyoztuk a területi összetétel és a cég GDP-hez való becsült hozzájárulása alapján. A két súlyozási szempontot egyszerre érvényesítettük. Az utóbbiban a létszám szerint képzett egyes cégcsoportoknak a GDP-hez való becsült hozzájárulása alapján képzett súlyokkal súlyoztuk.

1.1. táblázat: A GVI Konjunktúra vizsgálatában alkalmazott súlyok 1998-2007

Létszám-kategóriák (cégnél alkalmazottak száma, fő)	Régió csoportok		Összesen
	Gazdaságilag fejlettebb régiók	Gazdaságilag fejletlenebb régiók	
0-9	0,0668	0,0732	0,1400
10-49	0,0668	0,0732	0,1400
50-249	0,1002	0,1098	0,2100
250-x	0,2434	0,2666	0,5100
Összesen	0,4772	0,5228	1,0000

A közölt eredmények a súlyozott adatokra vonatkoznak.

1.1 ábra: A GVI Konjunktúra vizsgálatában megkérdezett cégek száma, 1998-2007

2. Eredmények

2.1. GVI Konjunktúra Mutató és Bizonytalansági Mutató

A GVI konjunktúra felvétel eredményei szerint 2007. II. félévében rendkívül erős mértékben romlottak a magyar cégek üzleti helyzetét és jövedelmezőségét tükröző mutatók, és ugyanilyen romlást mutatnak a vállalkozások jövőre vonatkozó várakozásai is. Ennek megfelelően tovább romlott – nem függetlenül a kormányzat megszorító és kereslet szűkítő csomagjának hatására – a GVI konjunktúra mutató értéke és pesszimistábbakká váltak a vállalati várakozások. Ezzel a 2006 áprilisa után megfigyelhető csökkenő tendencia folytatódott tovább. Jelentősen romlottak a cégek kilátásai a fél évvel ezelőtti helyzethez képest, bár hozzá kell tennünk, hogy e mutatók a tervezett beruházási aktivitáson kívül még mindig a pozitív tartományban mozognak. Ha az idei októberi adatokat a korábbi évek azonos időszakra vonatkozó adataival vetjük össze (lásd a 4.4. ábrát) a kilátások ismételt, és a korábbinál erőteljesebb romlását konstatálhatjuk. A konjunktúra mutató minden összetevőjében - a termelési szintet, a jelenlegi és a várható jövedelmezőséget, a rendelésállományt, és a beruházási aktivitást jelző mutatókban - romlás érzékelhető. Erre utal az, hogy mind a belföldi értékesítés, mind az export kilátásai romlottak az elmúlt évhez képest és a cégek a jövőben sem számítanak számottevő javulásra. Ennek megfelelően míg az elmúlt félévben a jelentős exportálóknál nem történt változás a GVI Konjunktúra Mutatójának szintjében, illetve a belföldi mellett az exportra is termelő cégek várakozásai javultak, addig 2007 II. félévében egyöntetűen romlott a GVI KM értéke mind a belföldre termelőknél, mind az exportálóknál, sőt az előbbieket esetében már a negatív tartományba is került. (lásd a 4.7. ábrát).

A GVI Bizonytalansági Mutató ismételt növekedésével az 1998 óta mért legmagasabb értéket érte el. Azaz tovább nőtt a rövid távú kilátásokat érintő bizonytalanság a magyar cégek körében (lásd a 4.3. ábrát): azaz nőtték a különbségek a magyar vállalatok helyzetértékelései és várakozásai között (a Bizonytalansági Mutató alkalmazott definícióját lásd a 3. pontban).

A 2007. októberi felvétel tanulsága szerint az elmúlt fél évben romlott a magyar cégek üzleti helyzete, amit a 2008. I. negyedévére vonatkozó kilátások is követnek: a cégek mind az üzleti helyzet, a jövedelmezőség, a beruházások és a foglalkoztatottság tekintetében romlása számítanak a következő fél évben. Mindez a második félévben stabil külpiacon konjunktúra mellett valósult meg. Erre mutat a kapacitáskihasználtság viszonylag magas szintje (továbbra is 78%-os az átlagos kapacitáskihasználtság, lásd a 4.15. ábrát), vagy az exporteladások bővülésére számító várakozások viszonylag stabil aránya (4.23. ábra). A kapacitáskihasználtság különösen az exportáló cégek körében volt magas, és növekvő tendenciájú az utóbbi két évben, de ebben a tekintetben is némi csökkenés tapasztalható 2007. II. félévében.

Az ágazatok között különösen az ipar helyzete kedvező továbbra is, de a Konjunktúra Mutató enyhe visszaesése az ipari termelés növekedési ütemének várható további lanyhulására utal. Erőteljes romlás érzékelhető az idegenforgalomban a szállításnál és az egyéb szolgáltatások területén, de az építőiparban megfigyelhető romló tendencia arra utal, hogy ez a szektor nem lábalt ki a 2006 második félévétől megfigyelhető dekonjunktúrából (lásd a 4.8. ábrát).

A Konjunktúra Mutató értéke továbbra is az exportáló cégek körében a legmagasabb, és az export értékesítésen belüli arányának csökkenésével romlik. De az is megfigyelhető, hogy a belföldi piacon érzékelhető visszaesést az exportáló cégek viszonylag kedvezőbb konjunkturális helyzete egyre kevésbé képes ellensúlyozni. Nem biztat kedvező kilátásokkal a német konjunktúra gyengülése sem. A magyar gazdaság legfontosabb külkereskedelmi piacán, a német piacon az IFO vállalati konjunktúra

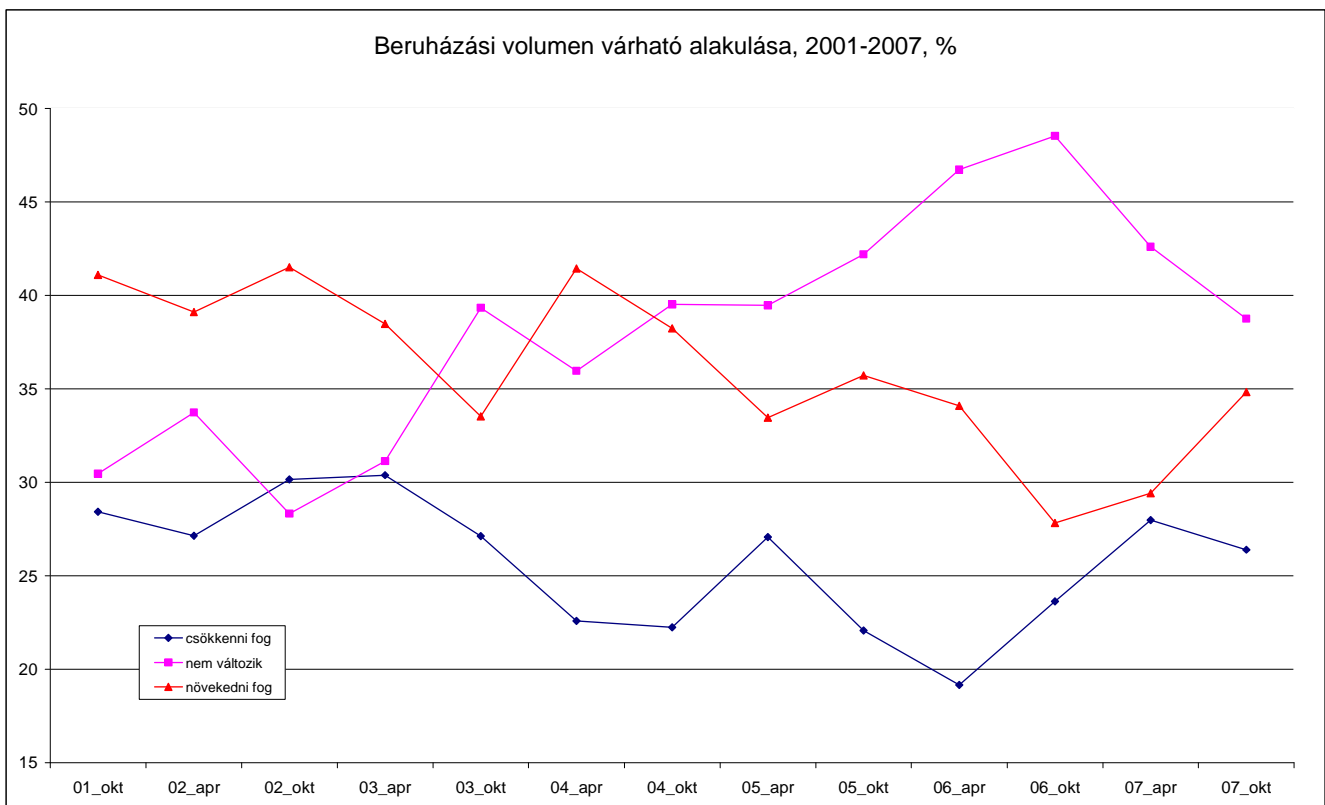
index értéke októberben tovább csökkent, ezzel folytatódott a konjunktúra gyengülésére mutató, 2007. nyarán elindult tendencia (lásd: <http://www.cesifo-group.de>)

A borúlátóbbá váló kilátások mellett továbbra is nagy különbségek mutatkoznak a cégek között a vállalatnagyság szerint. A mikro-vállalkozások körében továbbra is magasabb az üzleti helyzetet rossznak érzékelő, illetve romló tendenciára számító cégek aránya, mint a nagyobb cégek körében. A mikro cégek 24%-a érzékeli üzleti helyzetét rossznak, és csak 13%-a jónak, míg a legnagyobb cégek körében 13% szerint rossz és 42% szerint jó a cég üzleti helyzete. Ezzel megegyező irányú, bár korántsem ilyen erős összefüggés mutatható ki az üzleti helyzetre vonatkozó várakozások esetében is. A GVI Konjunktúra Mutató értékében a legnagyobb különbséget továbbra is a cégek tulajdonosi típusai között lehet megfigyelni: többségében külföldi tulajdonban lévő cégek várakozása jóval kedvezőbb, mint a magyar tulajdonban lévőké.

2.2. Beruházások

A gazdaság hosszú távú fejlődése szempontjából kedvező jel, hogy a beruházási aktivitás némi javulása várható a következő fél évben. Kis növekedést mutat, de még mindig nem éri el a 35%-ot a növekedéssel számoló, és továbbra is magas a csökkenéssel számoló cégek aránya (27%). Változatlan beruházási kedvvel a cégek 38%-a számol, ami 6%-kal több az előző felmérés során adott válaszkönl. A beruházási aktivitás elsősorban gépberuházásokra irányul, az építési beruházások szintje már 2003 októbere óta nagyjából változatlan, csak szezonális hatások mutathatók ki ebben (lásd a 4.11. táblázatot).

2.2.1. A beruházási aktivitás várható alakulása, 2001-2007, %

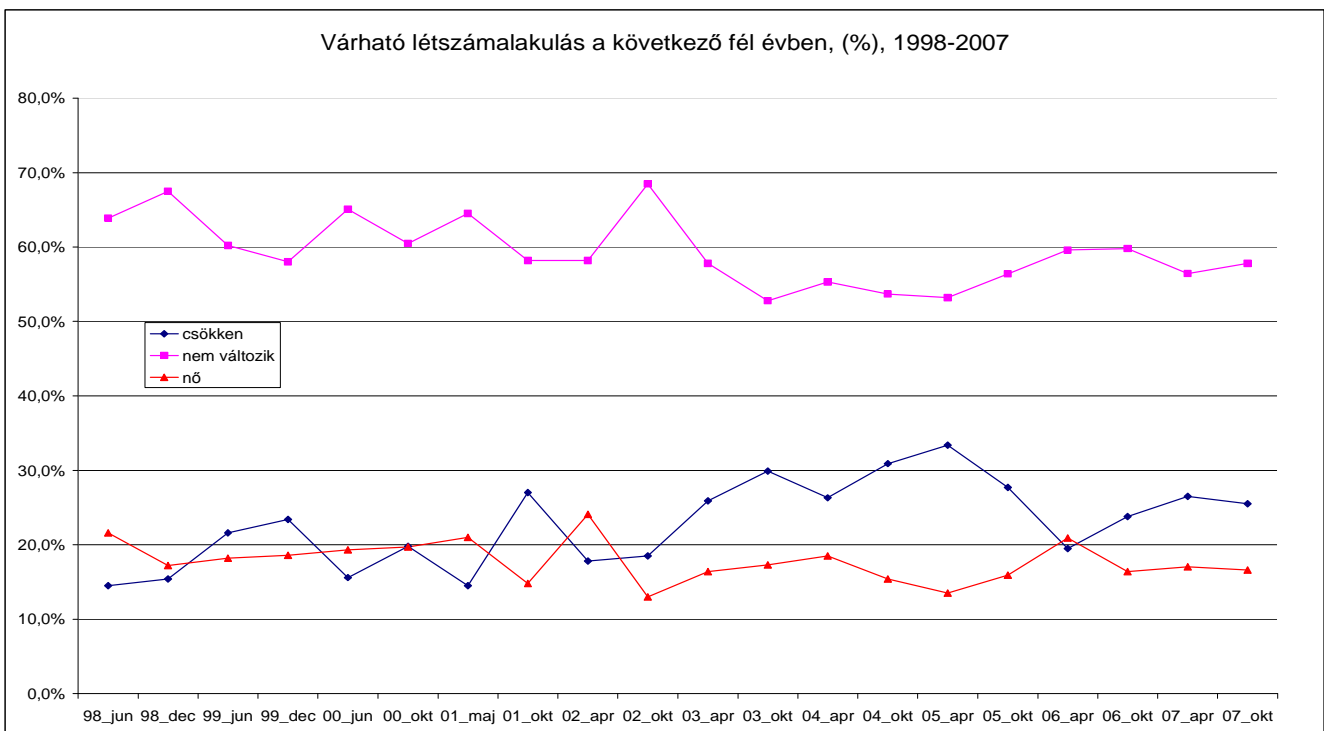
A beruházási aktivitás várható növekedése továbbra is az iparba tartozó cégekre jellemző leginkább (43%), míg az építőiparban, a szállításban és a szolgáltatásoknál a legritkább (30-21-28%).

Gyengébb beruházási aktivitás lesz jellemző a mikro-vállalkozásokra és a kisvállalkozásokra és erősebb a közepes és nagy cégekre. A beruházási aktivitás várhatóan a részben, illetve többségében külföldi tulajdonban lévő cégeknél lesz a legmagasabb, de nem éri el az elmúlt félévben jelzett szintet. A magyar tulajdonban lévő cégeknél továbbra is csökken a beruházási aktivitás (lásd a 4.12. táblázatot).

2.3. Létszám

A konjunktúra mutatók között a beruházási aktivitás várható növekedése mellett egyedül a létszámfelvételi szándékok mutatnak pozitív változást az előző időszakhoz képest. Fél évvel ezelőtt előre jeleztük, hogy a munkaerő kereslet csökkenésének korábbi üteme mérséklődik, és az októberi adatok arra mutatnak, hogy elindult a munkaerőkereslet kismértékű erősödése a versenyszektorban. Ezt a kismértékű növekedést egyértelműen a nagyobb, exportra termelő cégek kereslet növekedése mozgatja.

2.3.1. A vállalkozások várható munkaerő-kereslete, 1998-2007, %

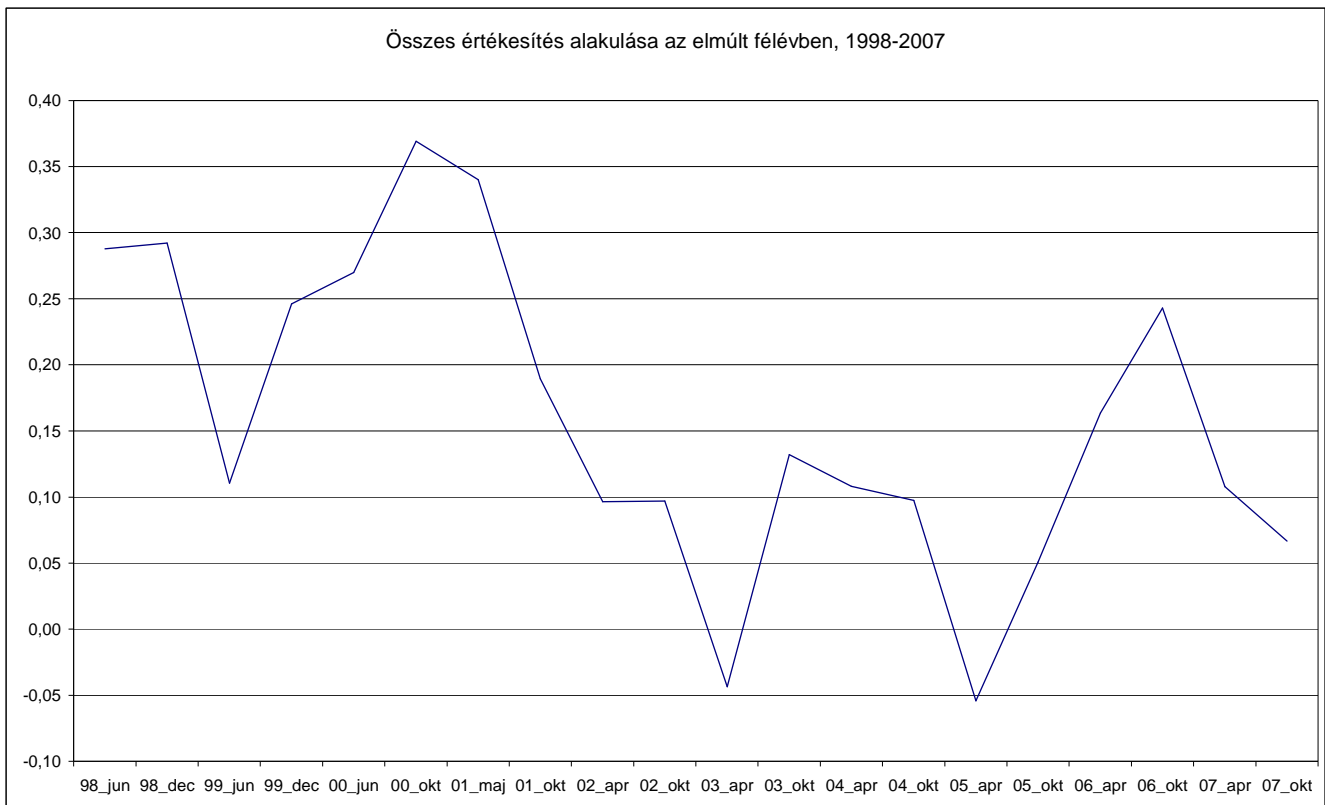
Kissé mérséklődött a létszám csökkenésével számoló cégek aránya (27%-ról 26%-ra), miközben nőtt a stabilitással számolóké 57%-ról 58%-ra. A létszámot leginkább az iparvállalatok tervezik növelni (28%), legkevésbé pedig a szállításba és az építőiparba tartozó cégek (1%, illetve 8%). A többségi külföldi tulajdonban lévő cégek között nő a munkaerőkereslet leginkább (a cégek 36%-a tervezi növelni a létszámot), míg legkevésbé a magyar tulajdonban lévőknél tervezik ezt (11%). A létszám bővítési hajlandóság a mikrovállalkozások esetében a legalacsonyabb (7%), a kis- és közepes vállalkozások 14-21%-a, és a nagy cégek 19%-a tervez létszámfelvételt. Továbbra is leginkább az exportáló cégek körében várható a létszám növekedése (36%).

2.4. Forgalom, kapacitáskihasználás

A kapacitáskihasználás átlagos szintje kismértékben csökkent az első félévhez képest, de még így is viszonylag magasnak mondható: meghaladja a 78%-ot (lásd a 4.15. ábrát). A külföldi tulajdonban lévő cégek, a nagyvállalkozások és a döntően exportálók kapacitáskihasználása továbbra is számottevően magasabb (80-85%), mint a többi cégé.

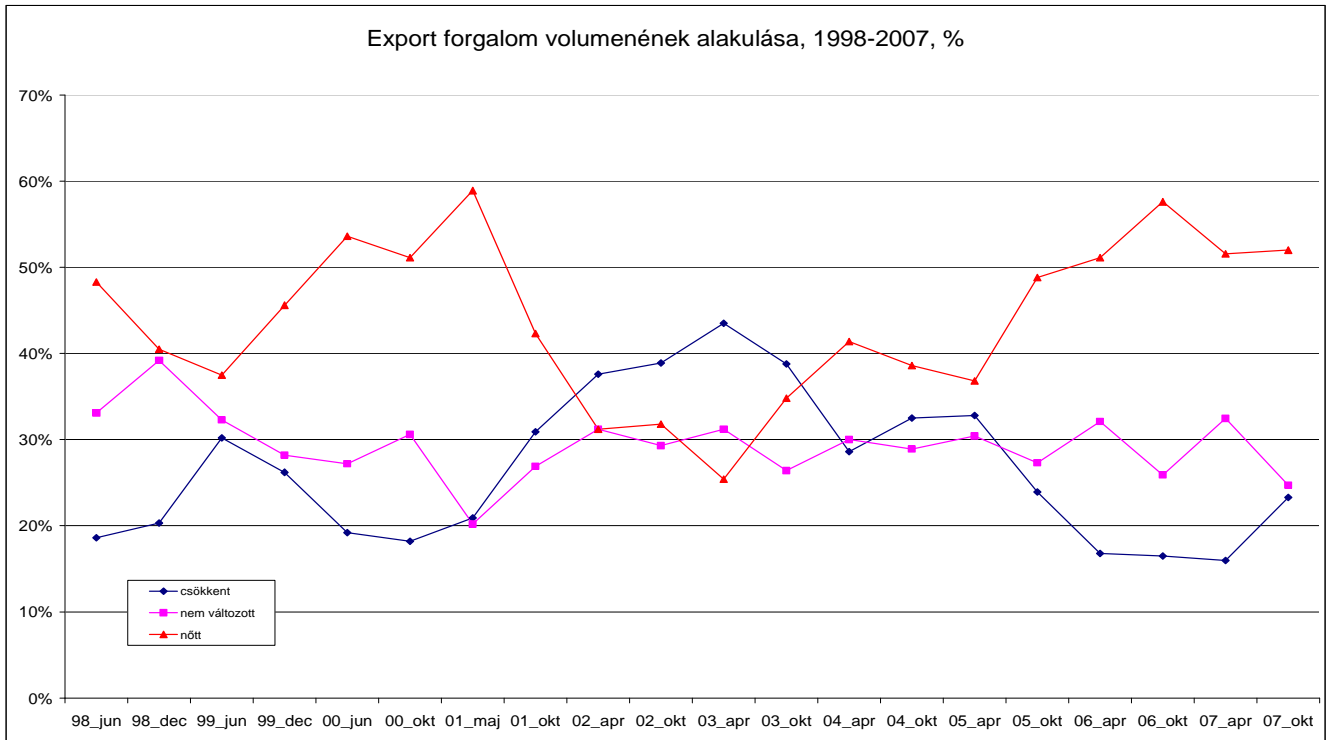
Az összes értékesítés 2006 októberében megfigyelt csökkenő tendenciája tovább folytatódott, de még így is több cég számol be az értékesítés növekedéséről, mint csökkenéséről (39% szemben a 32%-kal).

2.4.1. Az összes értékesítés volumene az elmúlt fél évben, 1998-2007, %

Az értékesítés növekedését továbbra is egyértelműen az export mozgatja. Az exportáló cégek 66%-ánál nőtt az export értékesítés volumene és csak a cégek 20%-ánál csökkent. A külföldi tulajdonban lévő cégek 62%-ánál volt növekedés, míg a tisztán magyar tulajdonban lévő cégek 31%-ára volt ez jellemző.

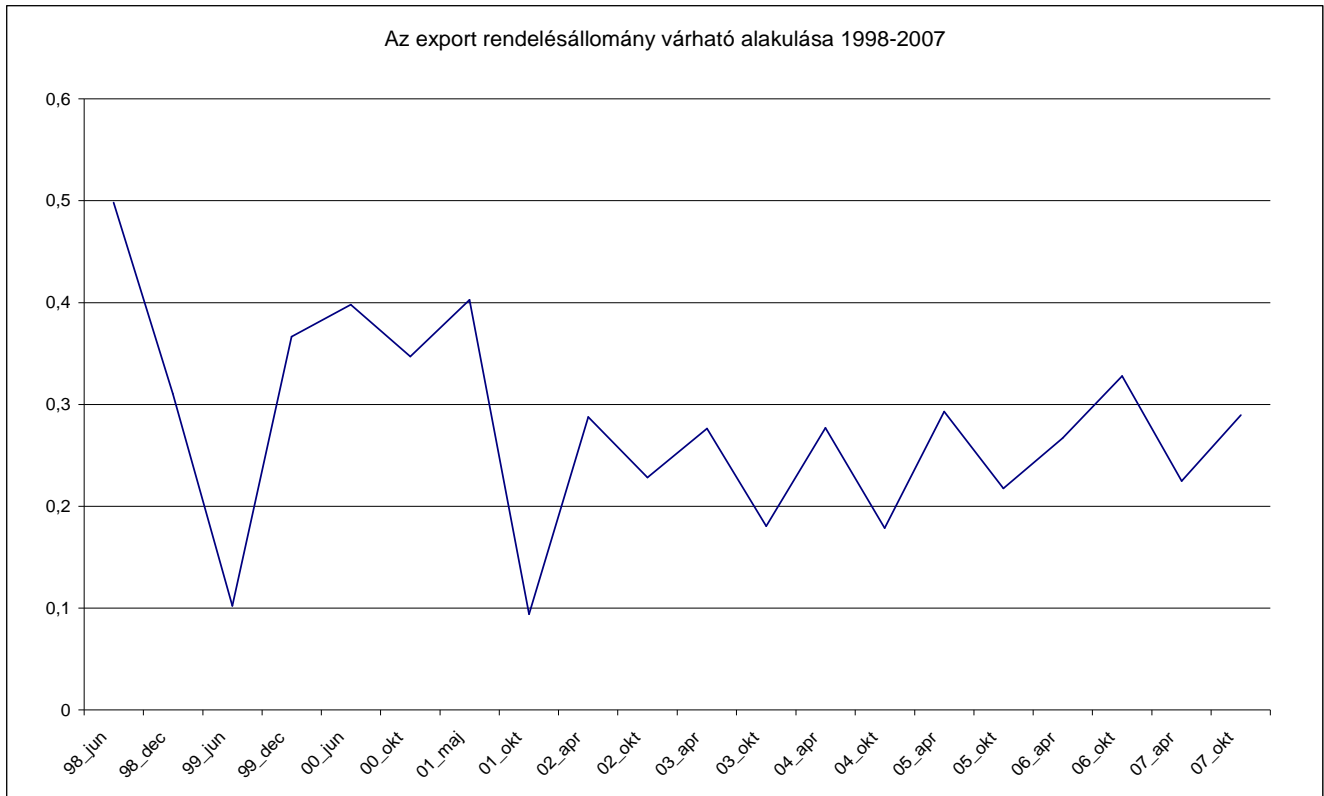
2.4.2. Az export értékesítés volumene az elmúlt fél évben, 1998-2007, %

Az eladások várható alakulását a bizonytalanság növekedése kíséri, és talán a korábbiaknál is inkább az export vezérelte tendenciák fogják meghatározni a következő fél évben. Ebből a szempontból óvatosságra int a német vállalatok üzleti helyzetét tükröző IFO üzleti bizalmi index csökkenő tendenciája, amely a német konjunktúra 2008 I. féléves lanyhulását vetíti előre.

Ezt a várhatóan lanyhuló tendenciát a magyar cégek még nem érzékelik, amit az is mutat, hogy némi növekedést várnak az export rendelésállomány következő éves szintjében (lásd a 2.4.3. ábrát)

2.4.3. Az export értékesítés várható alakulása (rendelésállomány) a következő fél évben, 1998-2007, %

3. Az alkalmazott mutatók definíciója

3.1. GVI Konjunktúra Mutató (GVI KM)

$$km_i = 0,1 * uhjx_i + 0,2 * uhvx_i + 0,1 * vjjx_i + 0,2 * vjvx_i + 0,2 * msvx_i + 0,1 * bgvx_i + 0,1 * bevx_i \quad (1)$$

ahol km: GVI Konjunktúra Mutató elemi értéke egy i cégnél
 uhjx = Üzleti helyzet jelenleg
 uhvx = Várható üzleti helyzet a következő hat hónapban
 vjjx = A vállalkozás jövedelmezősége jelenleg
 vjvx = A vállalkozás várható jövedelmezősége a következő hat hónapban
 msvx = Megrendelések várható alakulása a következő hat hónapban
 bgvx = gépberuházások volumenének alakulása a következő hat hónapban
 bevx = építési beruházások volumenének alakulása a következő hat hónapban

Az egyenlet jobb oldalán a konjunktúra mutató számításánál tekintetbe vett indikátorok szerepelnek, az i index az i cégnek egyes indikátorokra adott válaszait, km_i a konjunktúra mutatónak az i cégnél kapott elemi értékét jelenti ($i = 1, \dots, n$), ahol n a figyelembe vett cégek száma. Egy kiválasztott n elemű cégcsoportnál a Konjunktúra Mutató értékét a vállalati értékek átlagaként határozzuk meg:

$$KM_n = \frac{\sum_{i=1}^n km_i}{n} \quad (2)$$

A KM egyes elemi mutatóit az alábbi módon definiáljuk:

Elemi mutató neve	Kategóriák	A kategória értéke
Üzleti helyzet jelenleg (UHJX)	Jó	1
	Kielégítő	0
	Rossz	-1
Az üzleti helyzet a következő 6 hónapban (UHVX)	Javul	1
	Nem változik	0
	Romlik	-1
A vállalkozás jövedelmezősége jelenleg (VJJX)	Jó	1
	Kielégítő	0
	Rossz	-1
A vállalkozás jövedelmezősége a következő 6 hónapban (VJ VX)	Javulni fog	1
	nem változik	0
	Romlani fog	-1
A rendelések volumene a következő 6 hónapban várhatóan (MSVX)	Nöni fog	1
	Azonos lesz	1/3
	Csökkenni fog	-1/3
	Nincs	-1
Gépberuházások volumene az előző évhez képest várhatóan (BGVX)	Nő	1
	Változatlan	1/3
	Csökken	-1/3
	Nincs	-1
Építési beruházások volumene az előző évhez képest várhatóan (BEVX)	Nő	1
	Változatlan	1/3
	Csökken	-1/3
	Nincs	-1

Az egyes részmutatók definíciójának megfelelően elméletileg $-1 \leq KM \leq 1$ ahol -1 a legkedvezőtlenebb üzleti helyzetet 1 pedig a legkedvezőbb üzleti helyzetet jelenti. Természetesen KM tapasztalati értékénél előfordulhat, hogy még a legmélyebb válság esetén sem közelíti meg a -1 -es értéket, illetve a kimagaslóan gyors ütemű fellendülés esetén sem éri el a $KM +1$ -et. Ezért a KM tapasztalatai értékeinek pontos értelmezése csak hosszabb, több konjunktúra ciklust tartalmazó időszak esetében lehetséges.

3.2. GVI Bizonytalansági Mutató (GVI BM)

A GVI BM nem más, mint egy n elemű cégcsoport esetében a konjunktúra mutató szórása (σ_n):

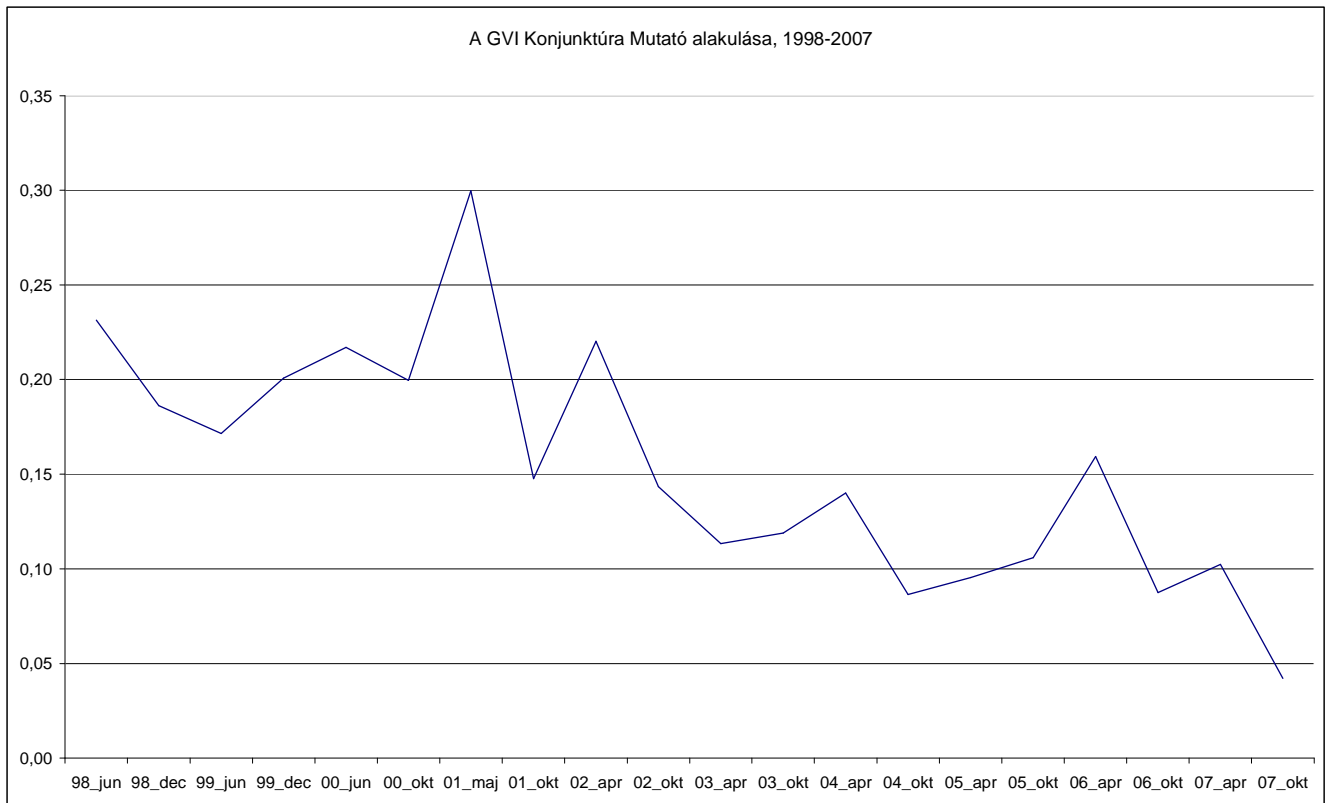
$$BM_n = \sigma_n \quad (3)$$

A GVI BM azt mutatja, hogy mennyire egyöntetű a cégek véleménye saját konjunkturális helyzetükről. Nagymértékű eltérés (nagy szórás) arra utal, hogy a cégek ellentmondásos információk alapján, illetve egymásnak ellentmondó reálindikátorokat figyelembe véve, azaz nagyfokú bizonytalanság közepette alakítják ki véleményüket. Ha egyöntetű a cégek helyzetmegítélése, akkor ez arra utal, hogy egyértelmű és könnyen értelmezhető reál-mutatókra alapozva tudják kialakítani véleményüket, azaz kisebb mértékű a vállalati szféra bizonytalansága.

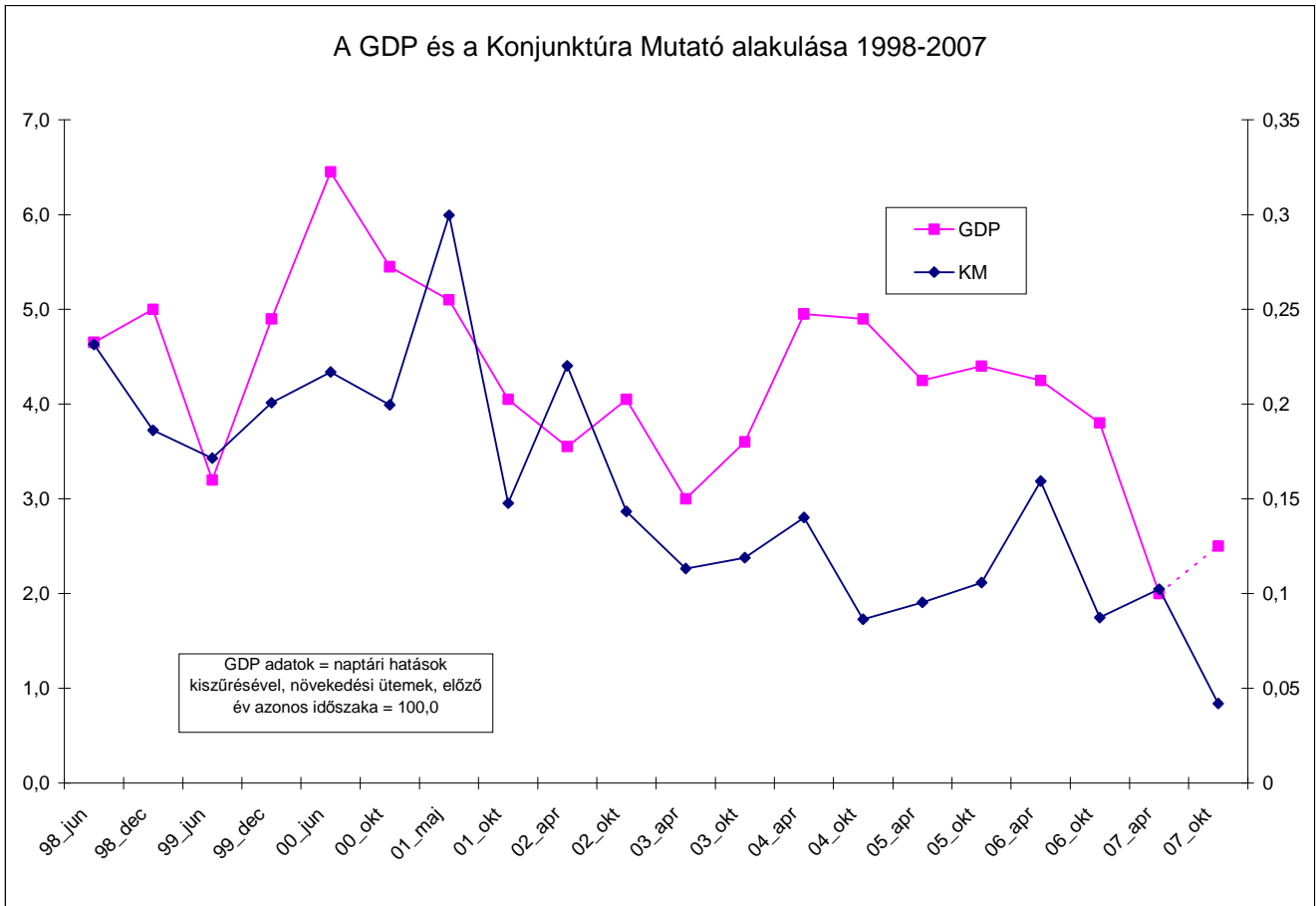
4. Ábrák

Az ábrákon (a 4.3. ábra kivételével) az értékek (függőleges tengely) -1 és $+1$ között változhatnak. -1 jelenti azt, hogy az adott mutató esetében minden válaszadó cég romlásra, illetve romló helyzetre számít, $+1$ pedig azt, hogy minden cég javulást, illetve jó helyzetet érzékel.

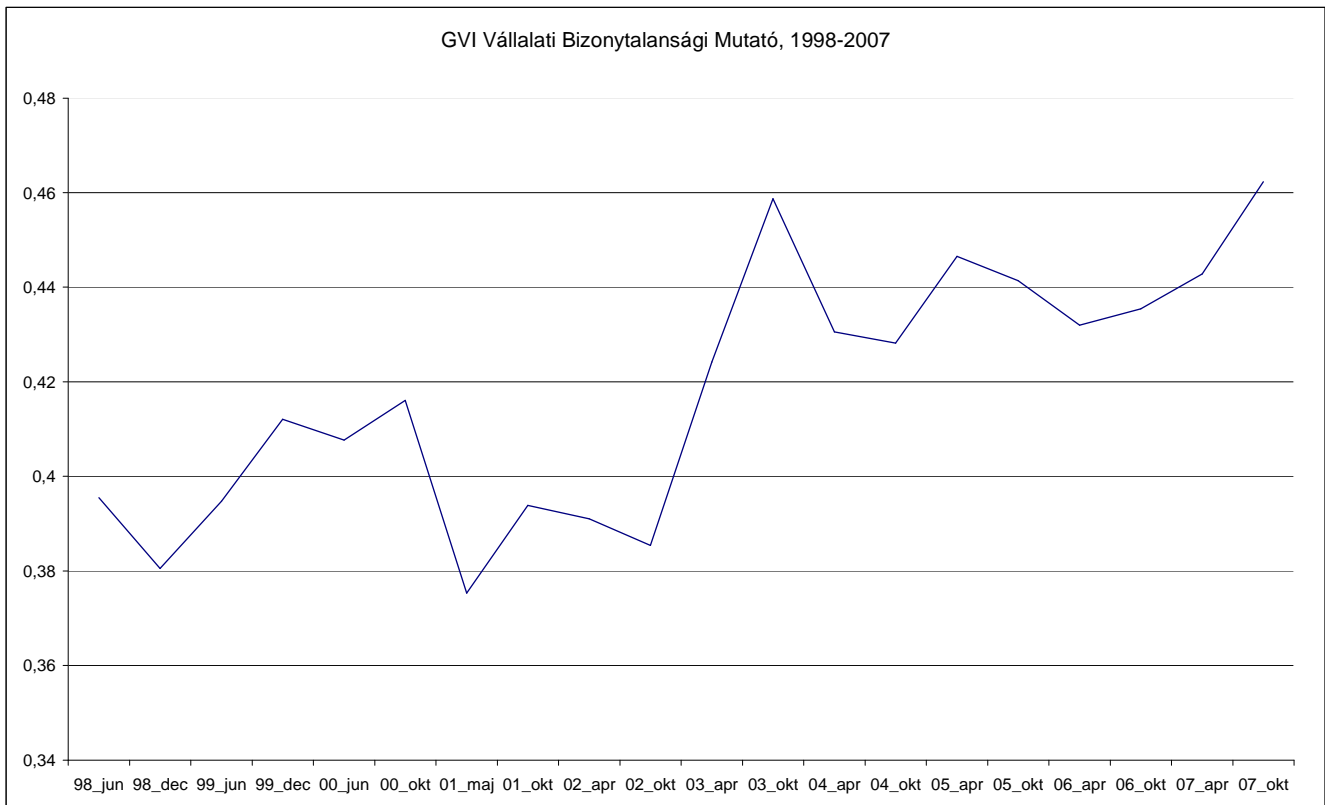
4.1. ábra: A GVI Konjunktúra Mutató alakulása, 1998-2007

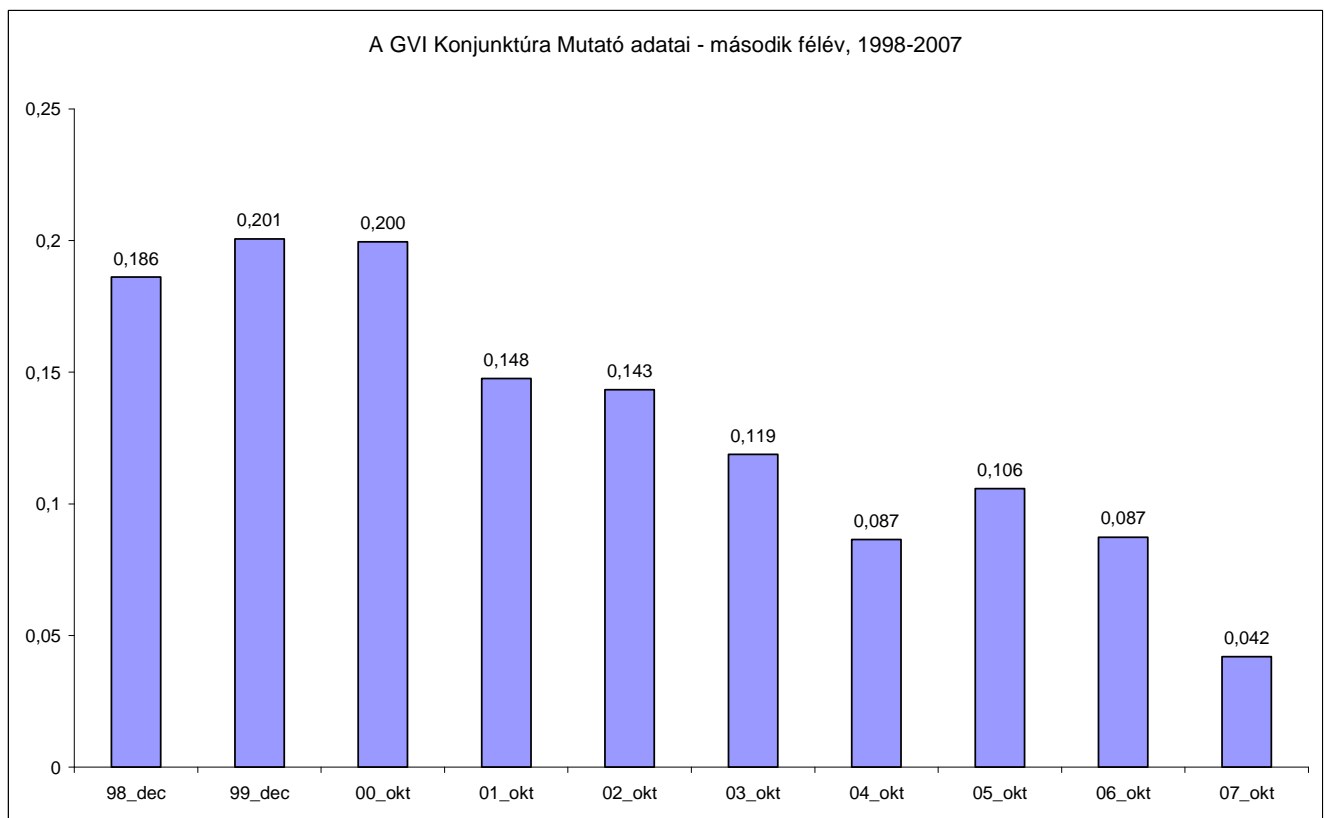
4.2. ábra: A GVI Konjunktúra Mutató és a GDP növekedési ütemének alakulása, 1998-2007

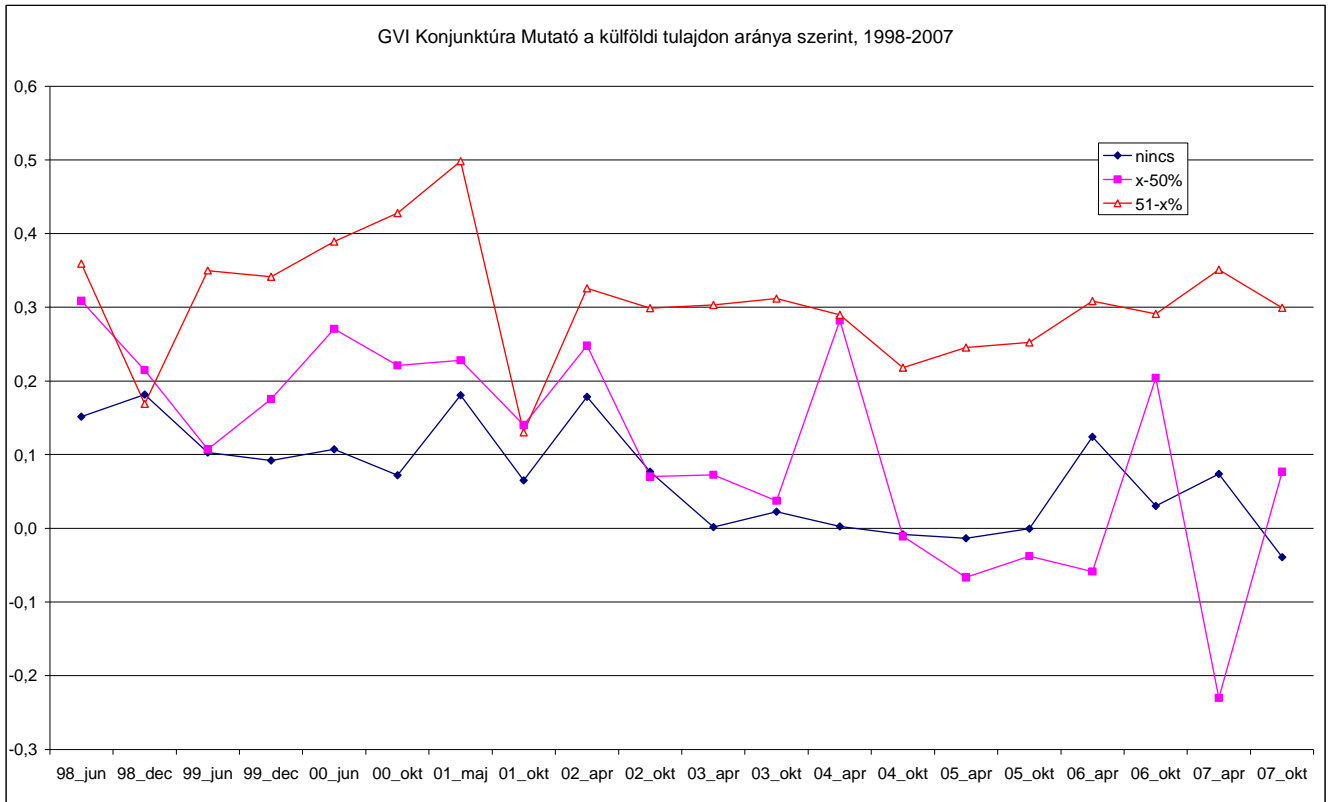
4.3. ábra: A GVI Vállalati Bizonytalansági Mutató alakulása, 1998-2006

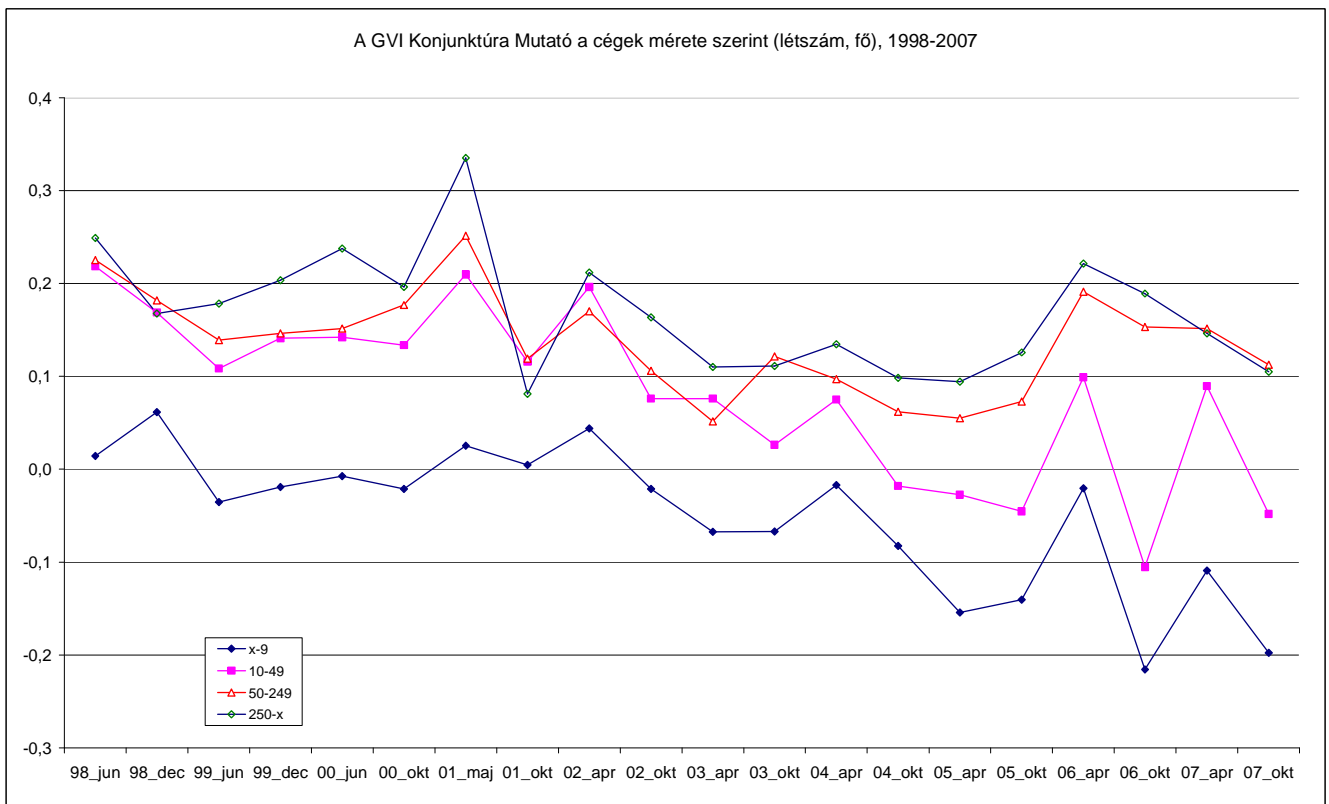
4.4. ábra: A GVI Konjunktúra Mutató alakulása – októberi felvételek, 1998-2007

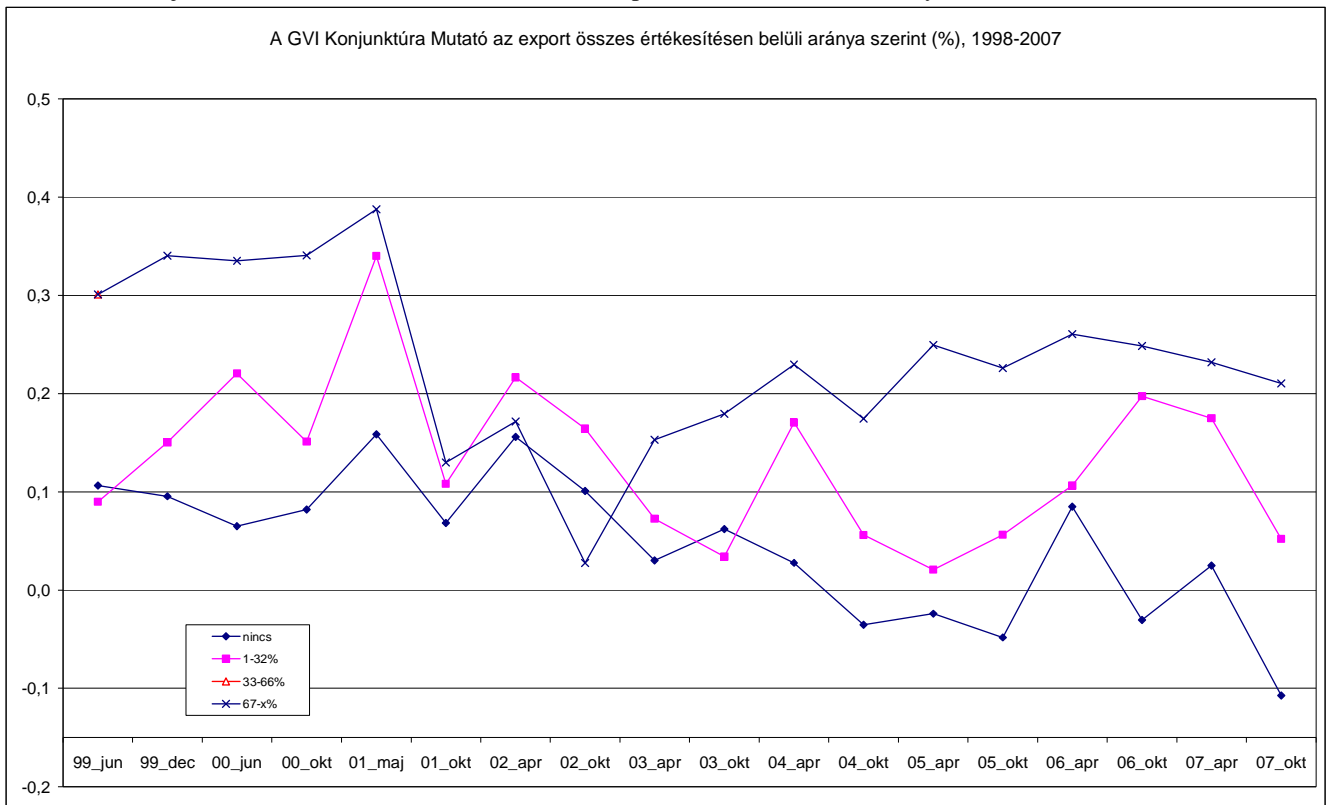
4.5. ábra: A Konjunktúra Mutató (GVI KM) alakulása a külföldi tulajdon aránya szerint, 1998-2007

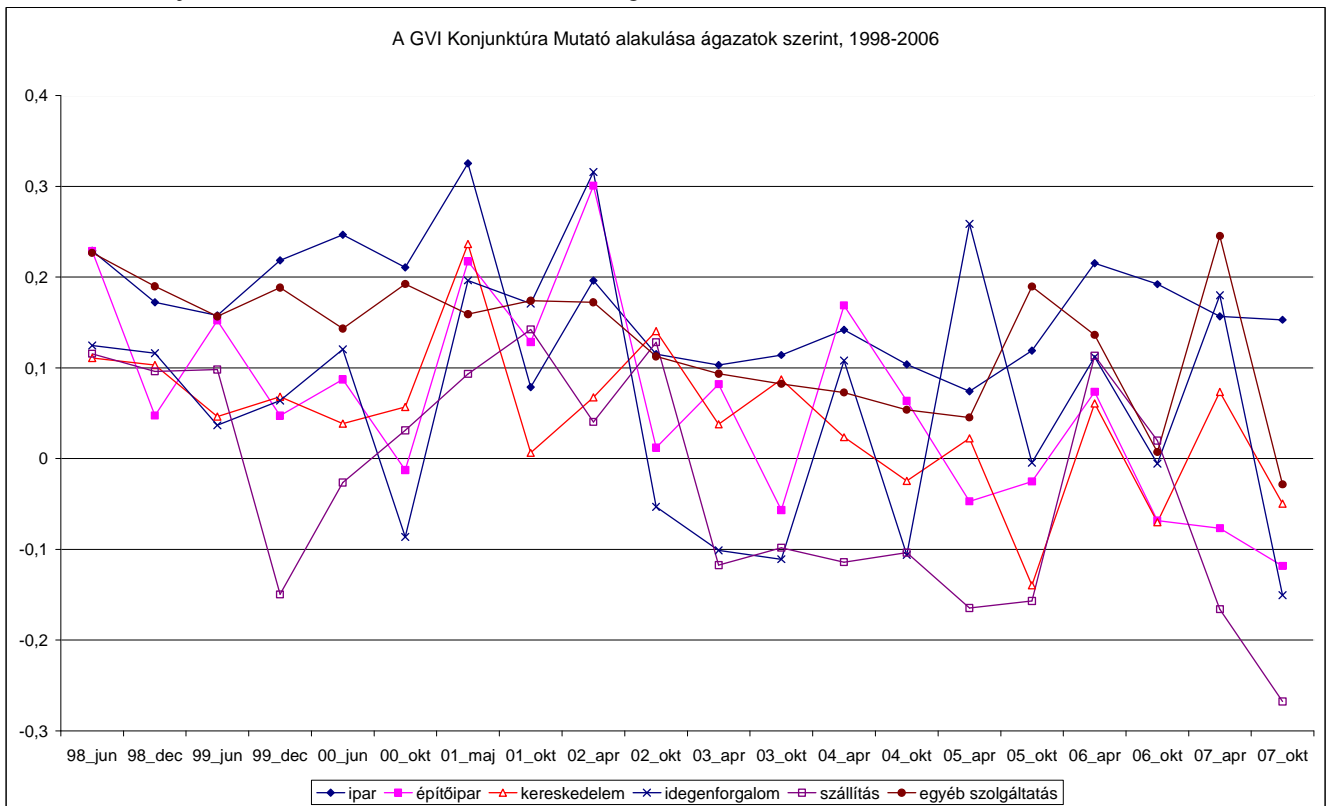
4.6. ábra: A Konjunktúra Mutató (GVI KM) alakulása a cégek nagysága szerint, 1998-2007

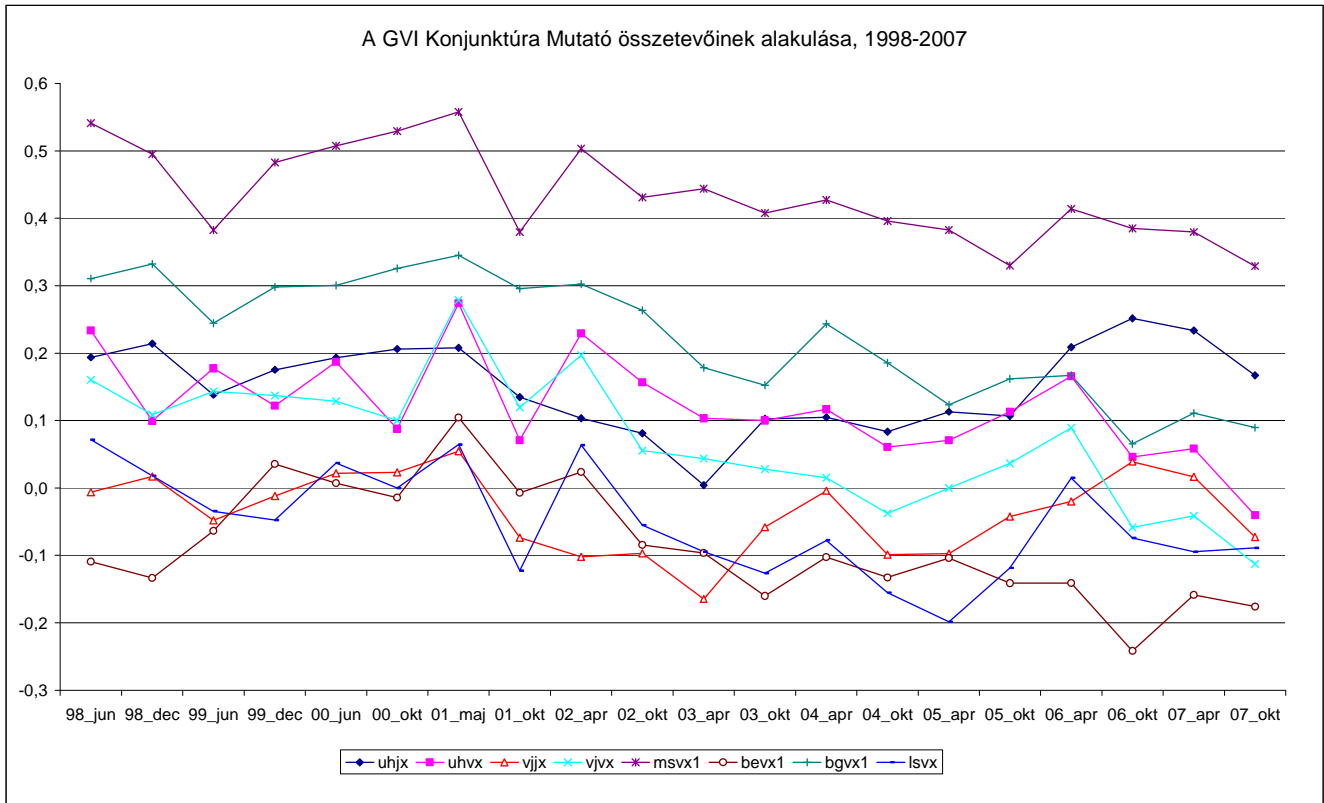
4.7. ábra: A konjunktúra mutató (GVI KM) alakulása az export árbevételen belüli aránya szerint, 1998-2007

4.8. ábra: A Konjunktúra Mutató (GVI KM) alakulása az ágazatok szerint, 1998-2007

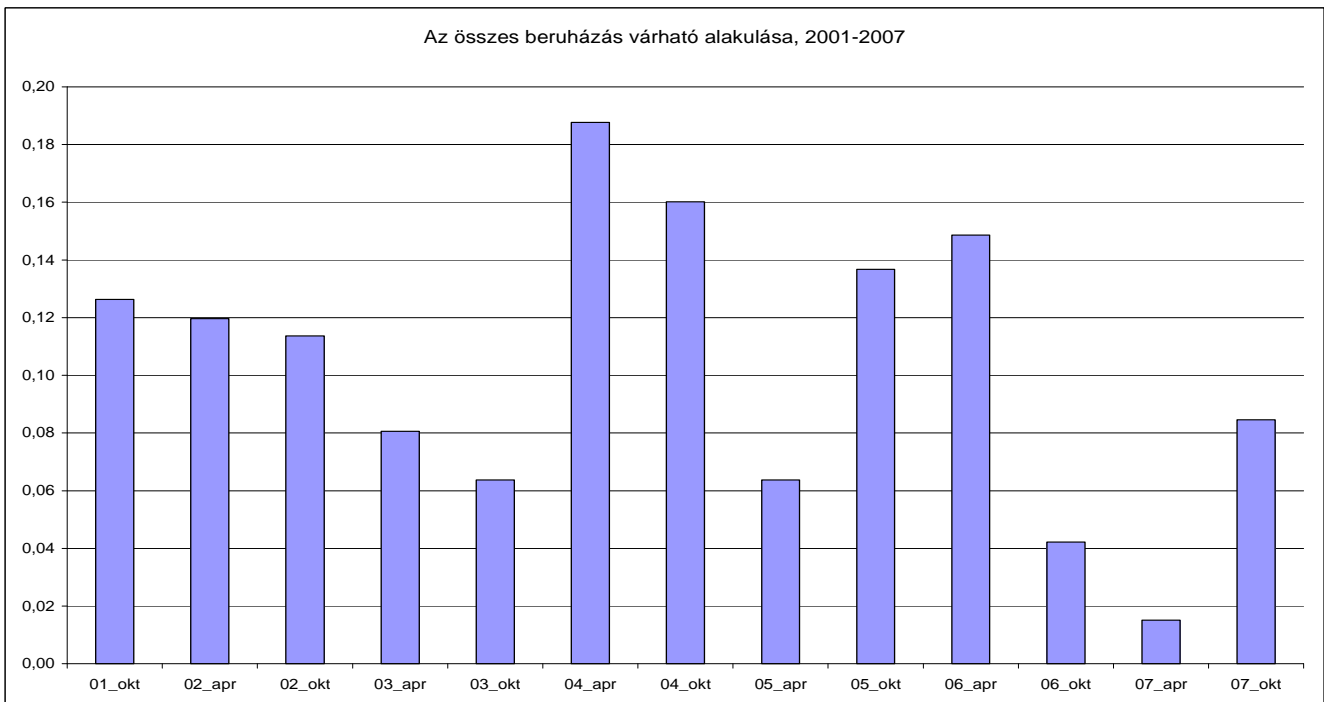

4.9. ábra: A Konjunktúra Mutató (GVI KM) összetevőinek alakulása, 1998-2007

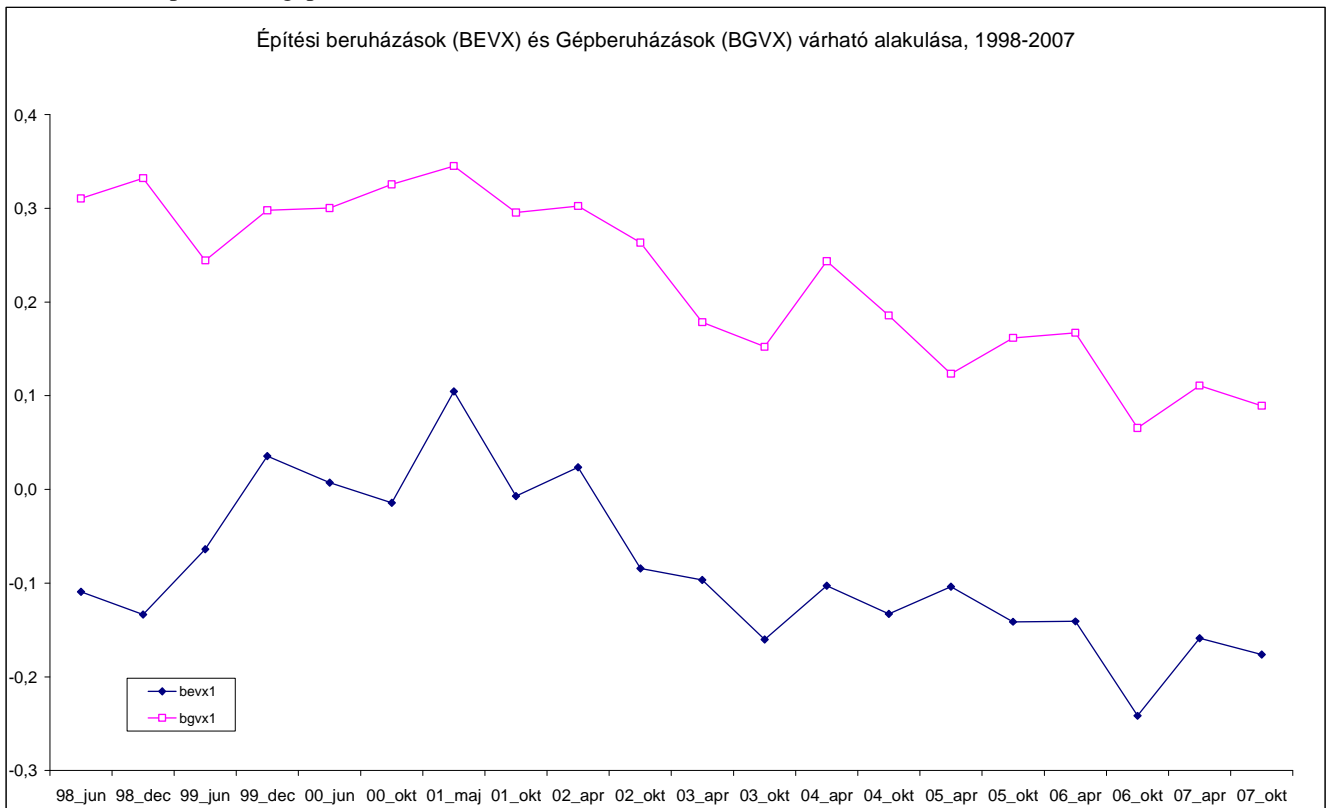

uhjx: jelenlegi üzleti helyzet; uhvx: várható üzleti helyzet; vjix: vállalkozás jövedelmezősége jelenleg; vjvx: vállalkozás jövedelmezősége várhatóan; msvx: rendelésállomány várható alakulása; bevx: építési beruházások várható alakulása; bgvx: gépberuházások várható alakulása, lsvx: létszám várható alakulása.

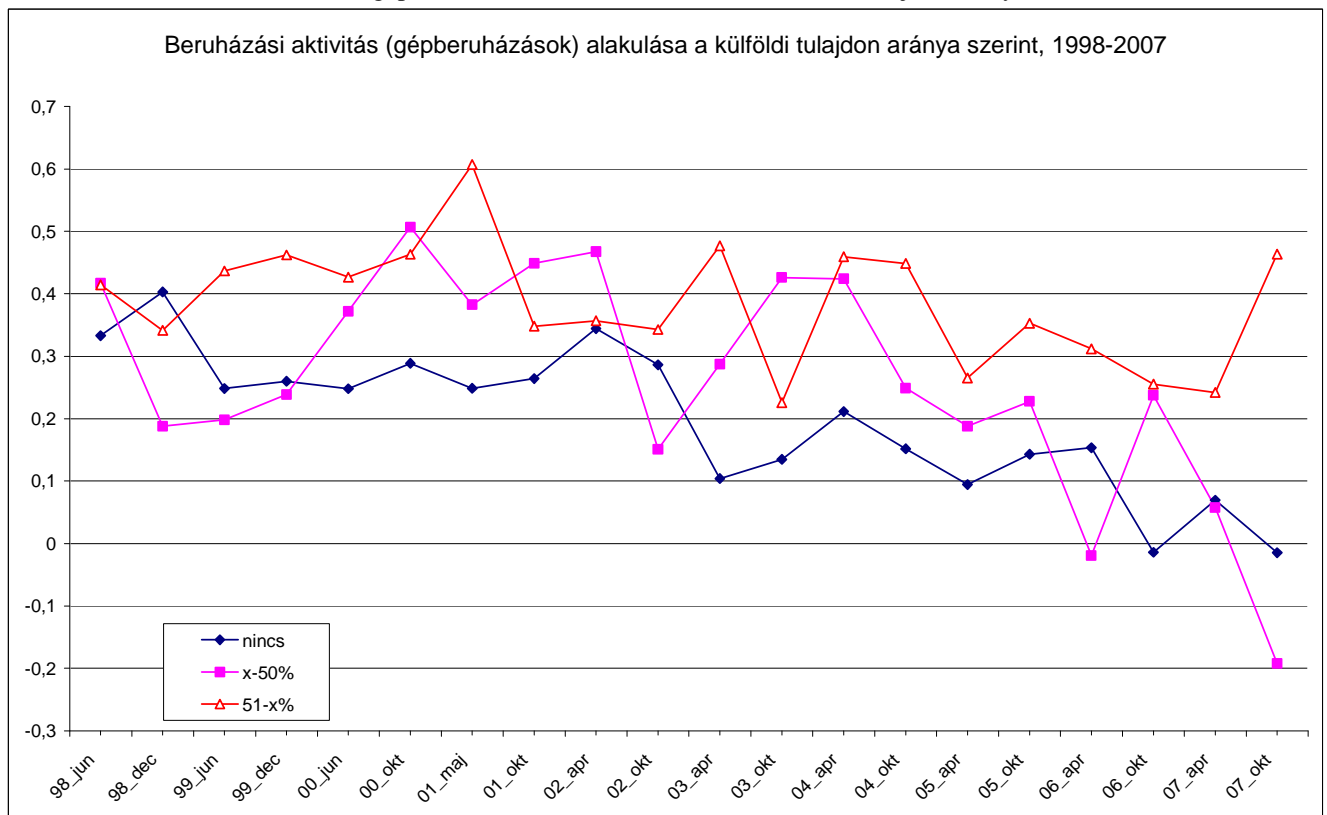
4.10. ábra: Az összes beruházás volumenének várható alakulása, 2001-2007

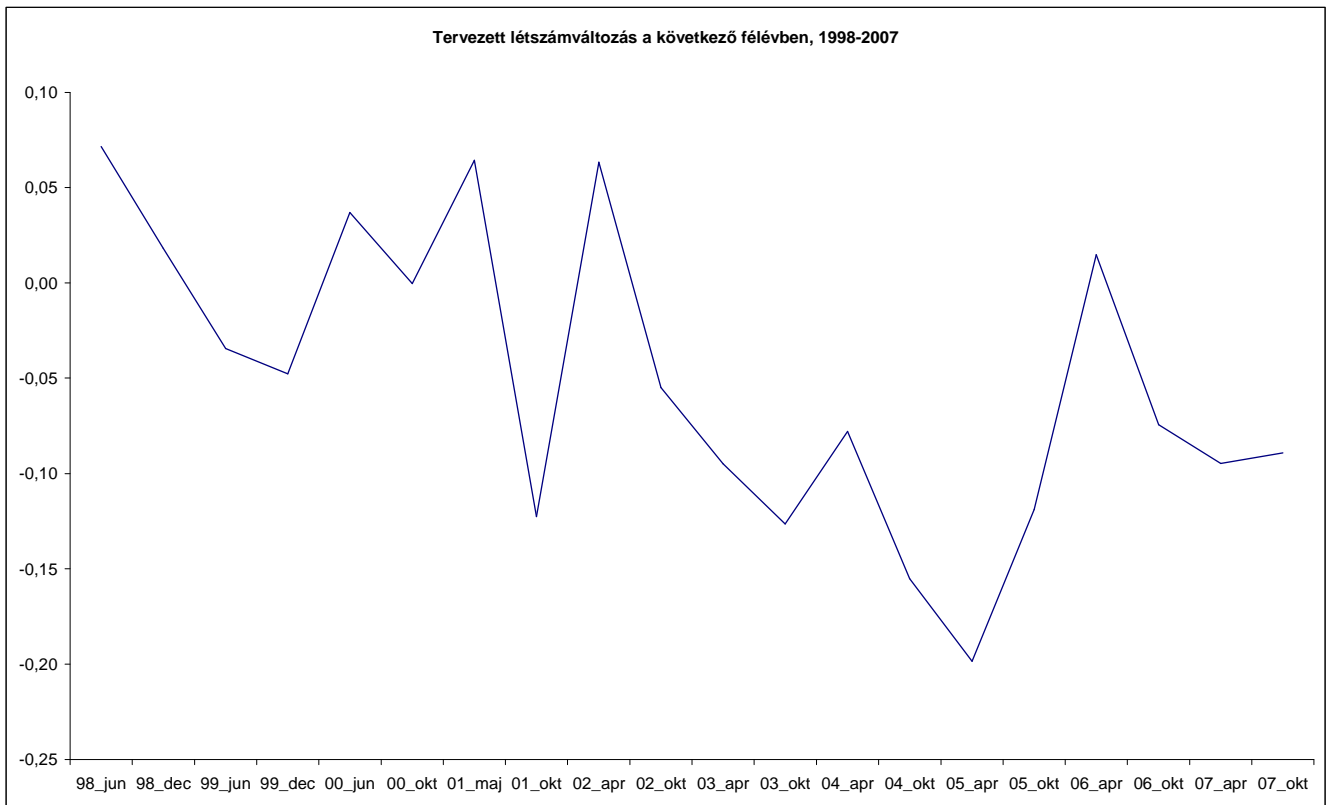
4.11. ábra: Az építési és a gépberuházások várható alakulása, 1998-2007

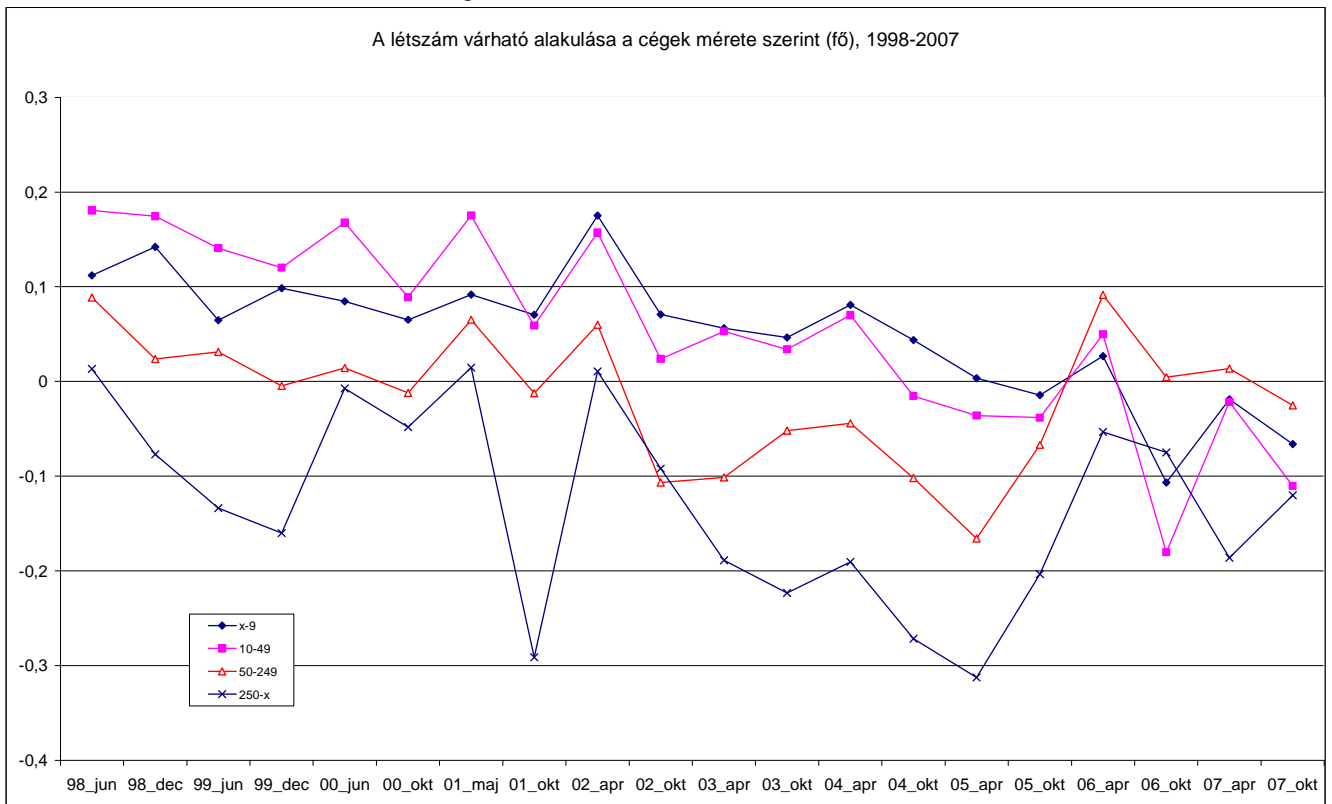
4.12. ábra: A beruházási aktivitás (gépberuházások) várható alakulása a külföldi tulajdon aránya szerint , 1998-2007

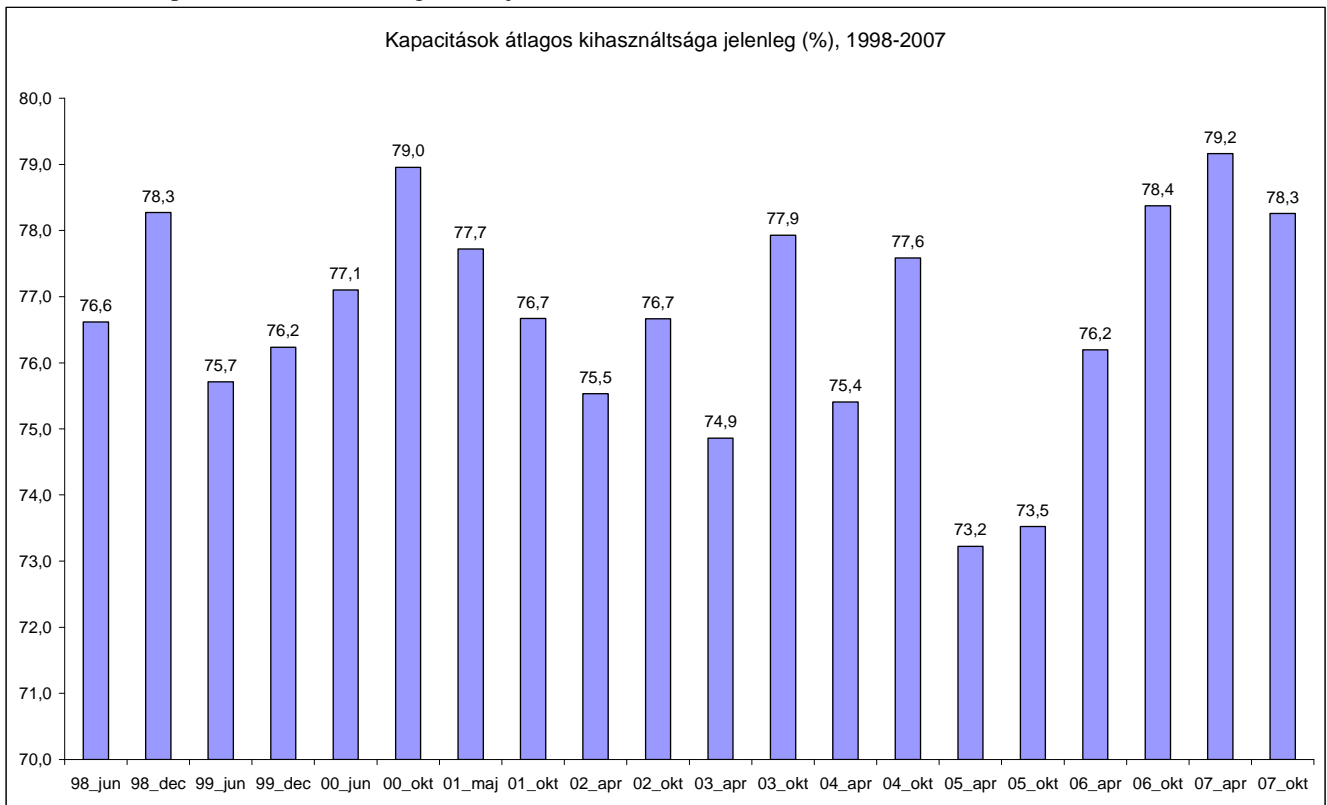
4.13. ábra: A tervezett létszámváltozás a következő fél évben, 1998-2007

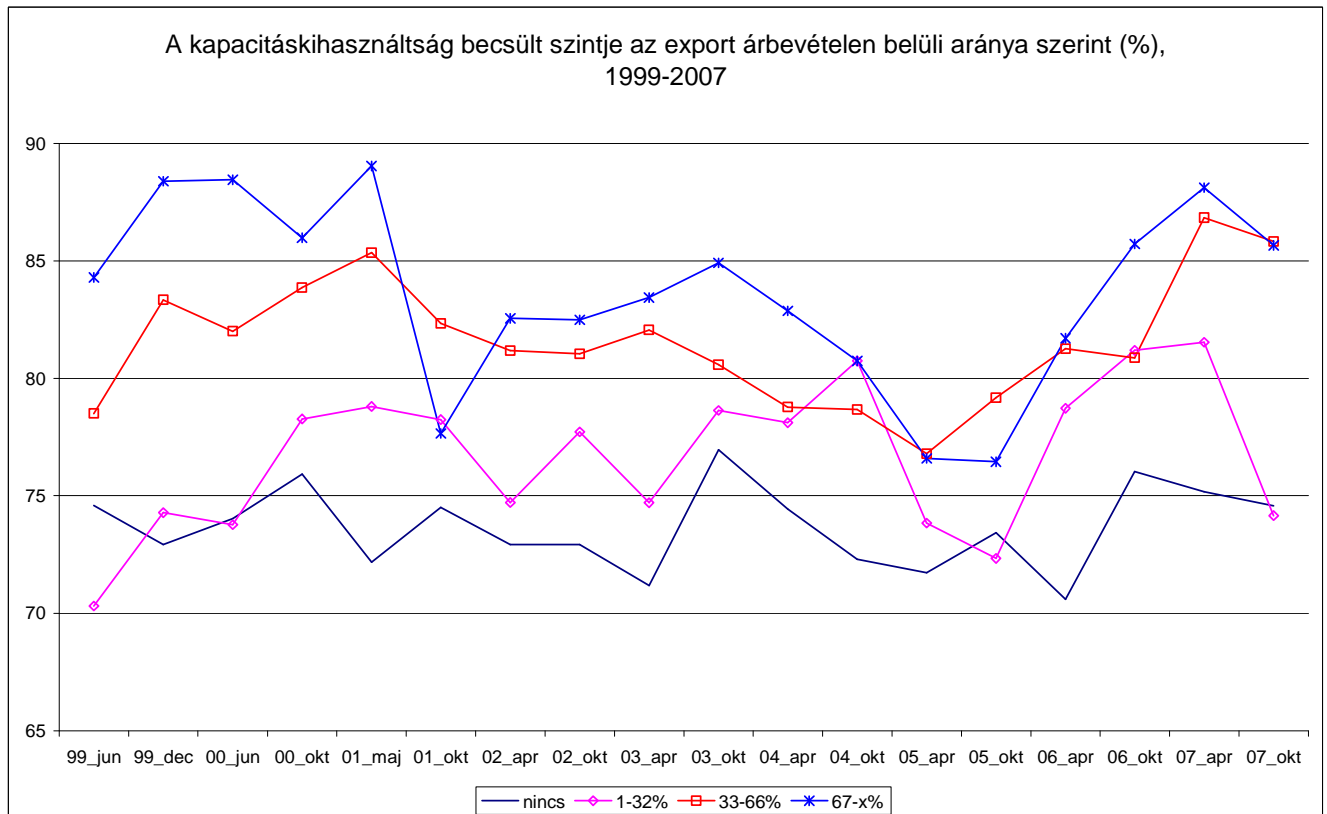
4.14. ábra: A tervezett létszámváltozás a cégek mérete szerint, 1998-2007

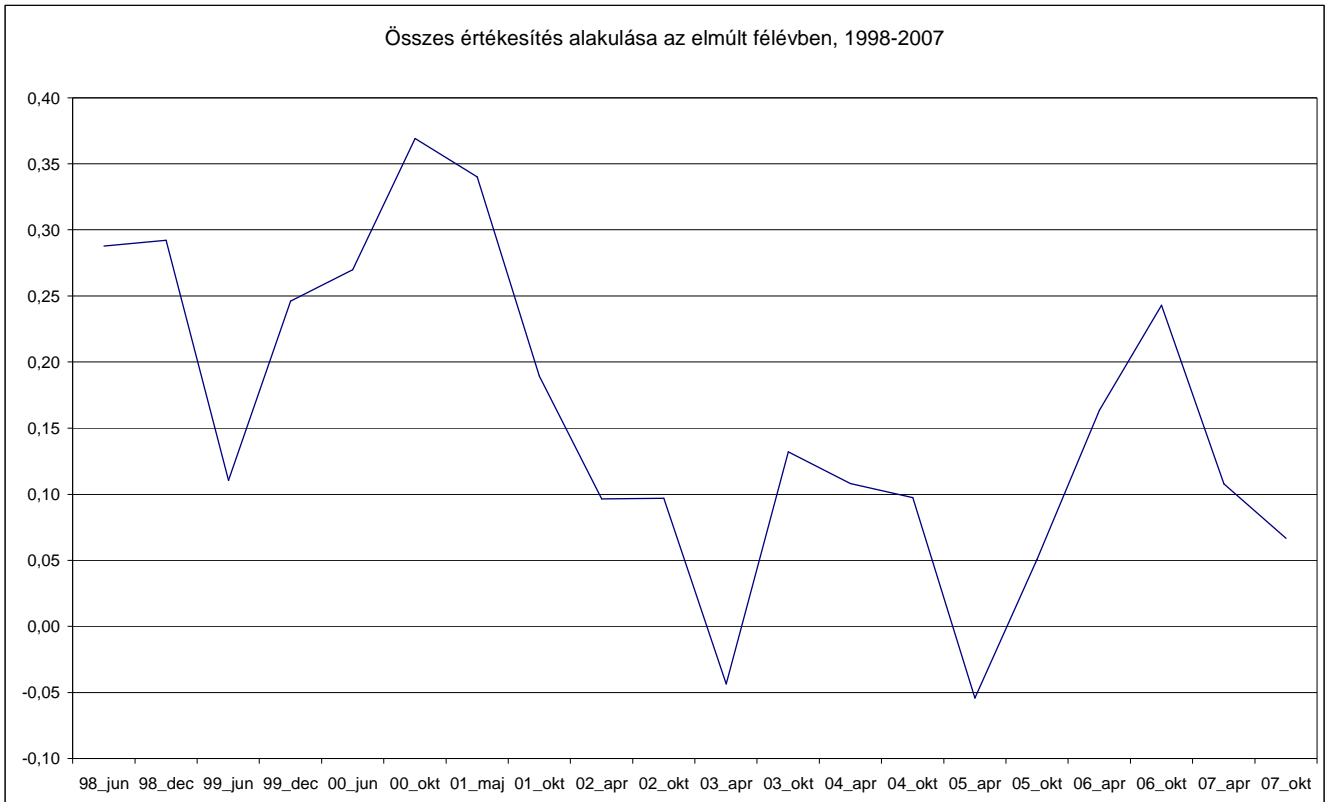
4.15. ábra: A kapacitáskihasználás átlagos szintjének alakulása, 2001-2007

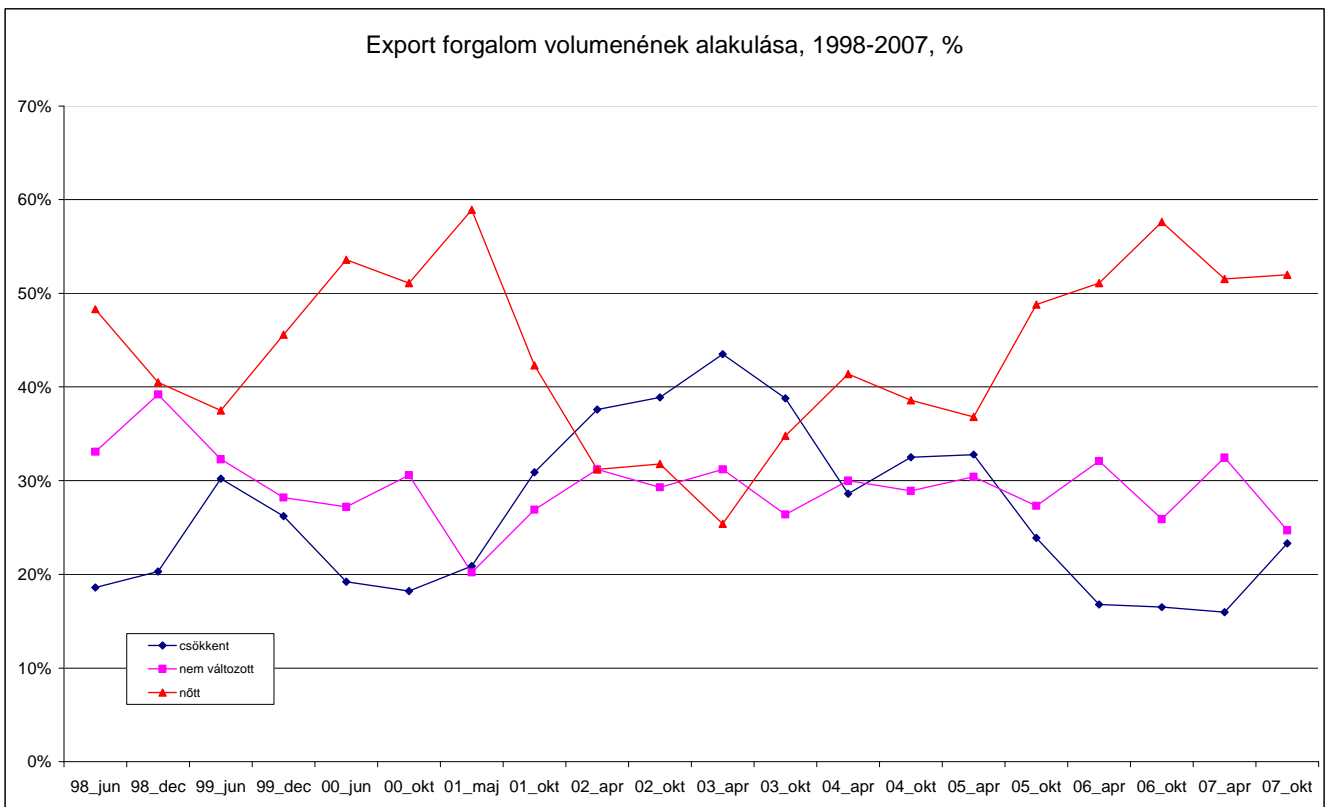
4.16. ábra: A kapacitáskihasználás szintjének alakulása az export árbevételen belüli aránya szerint (%), 1999-2007

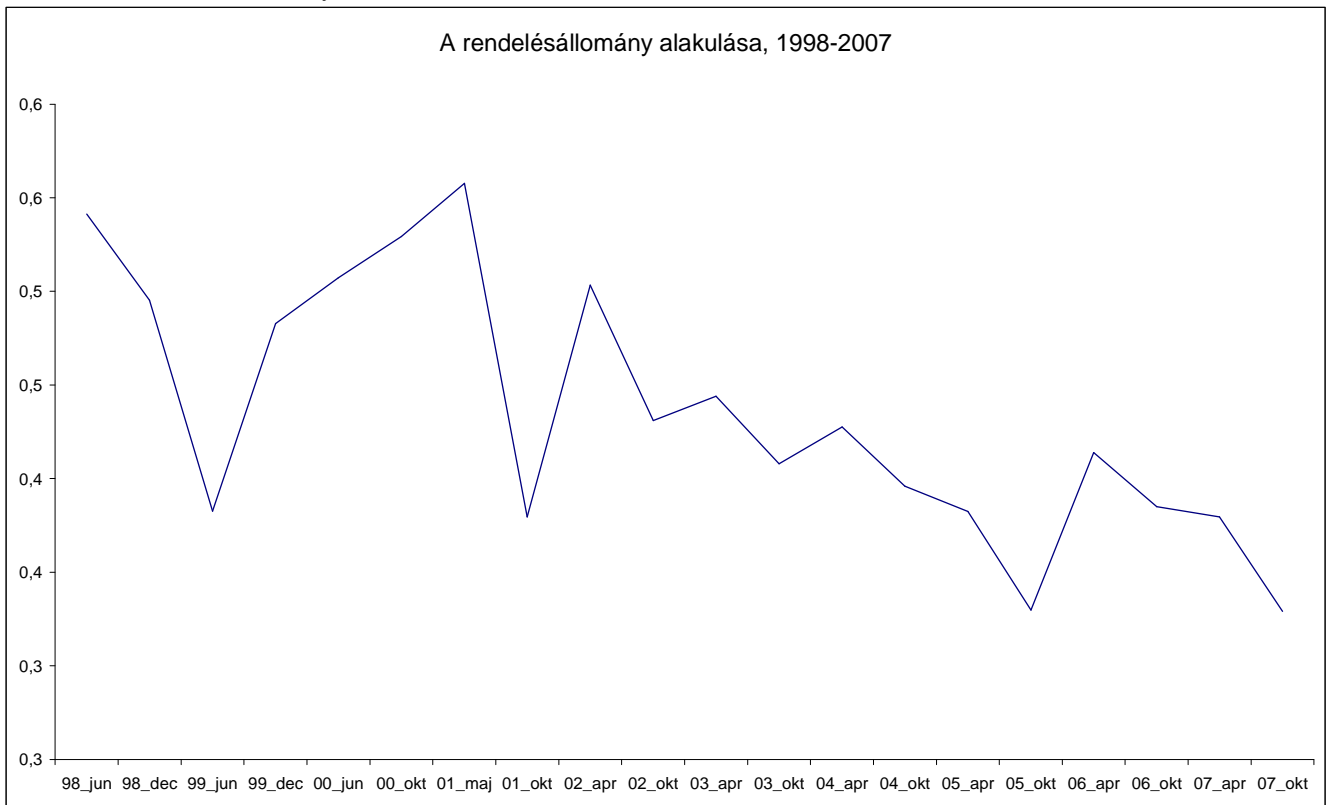
4.17. ábra: Az összes értékesítés volumenének alakulása, 1998-2007

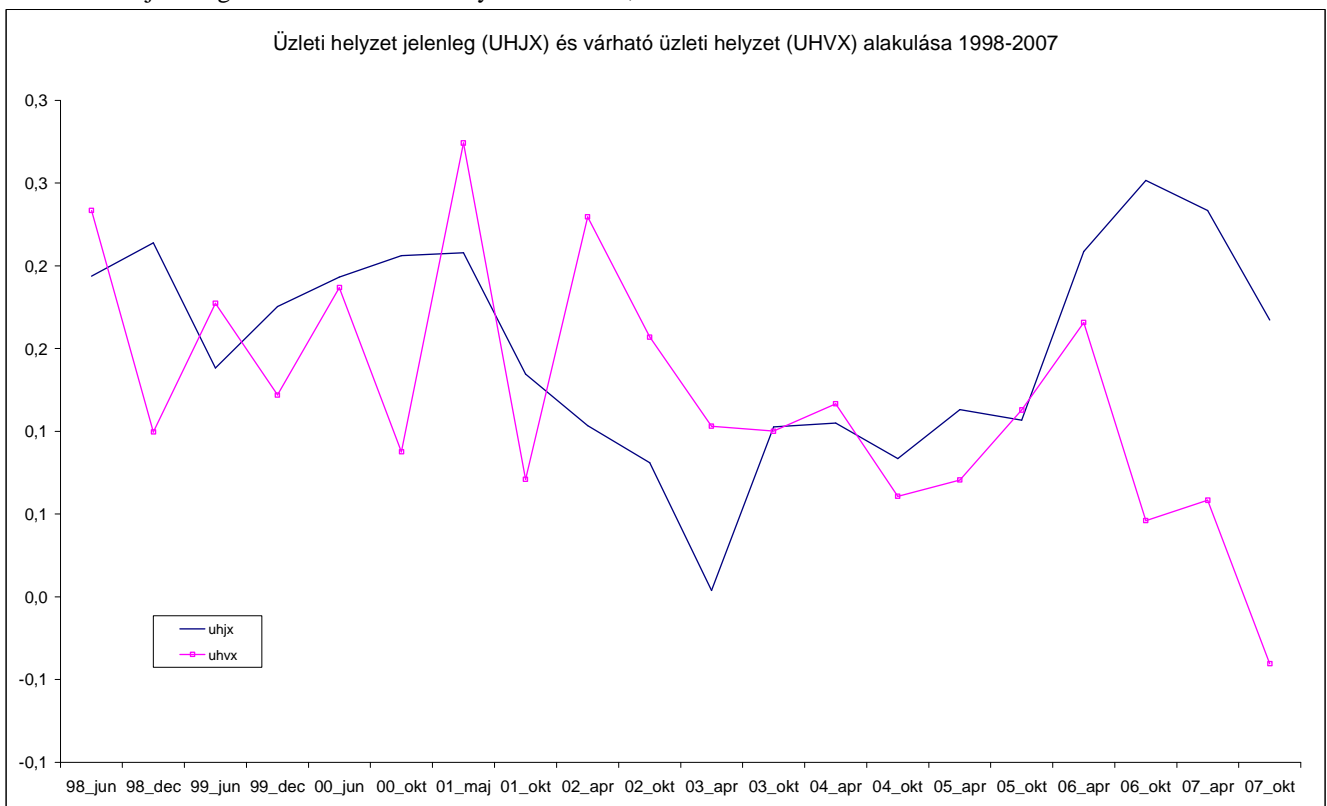
4.18. ábra: Az export volumenének alakulása (EVEY), 1998-2007

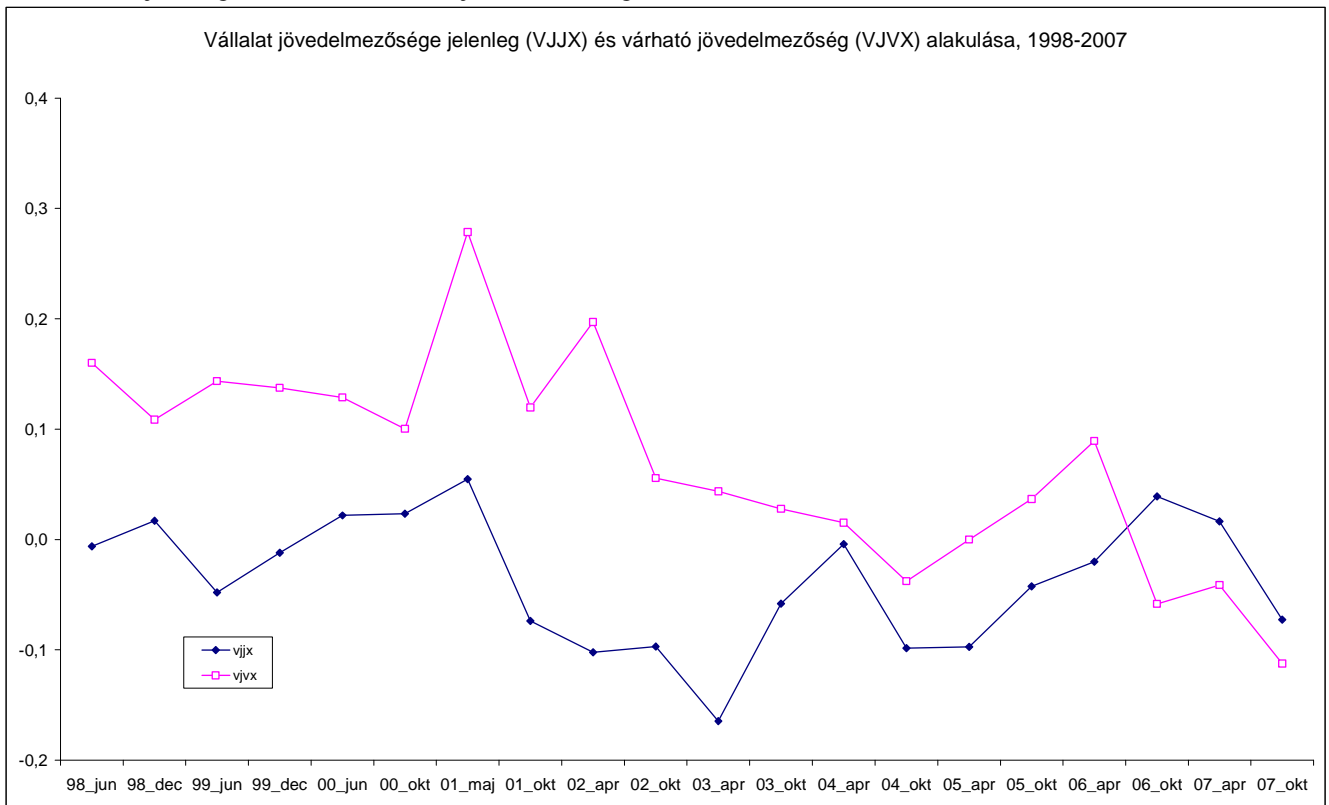
4.19. ábra: A rendelésállomány alakulása (MSVX), 1998-2007

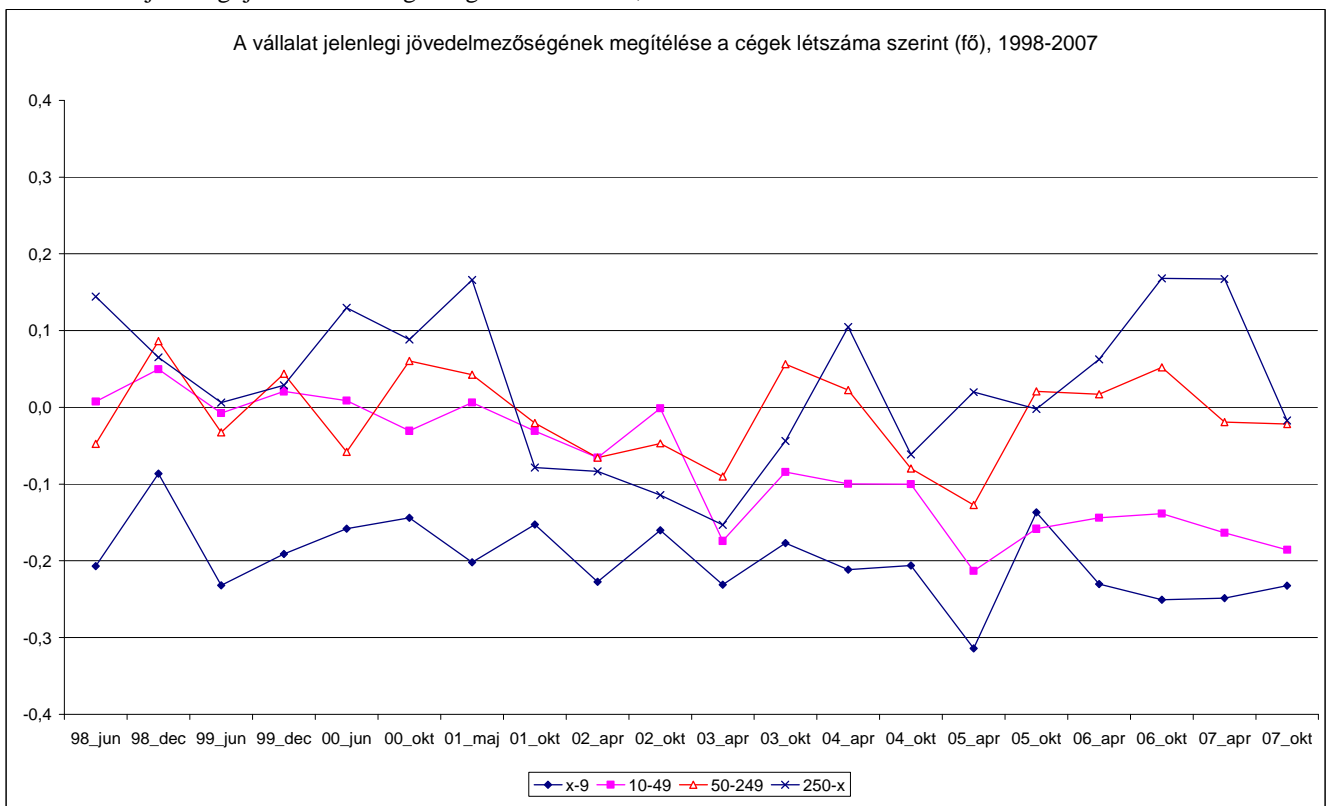
4.20. ábra: A jelenlegi és a várható üzleti helyzet alakulása, 1998-2007

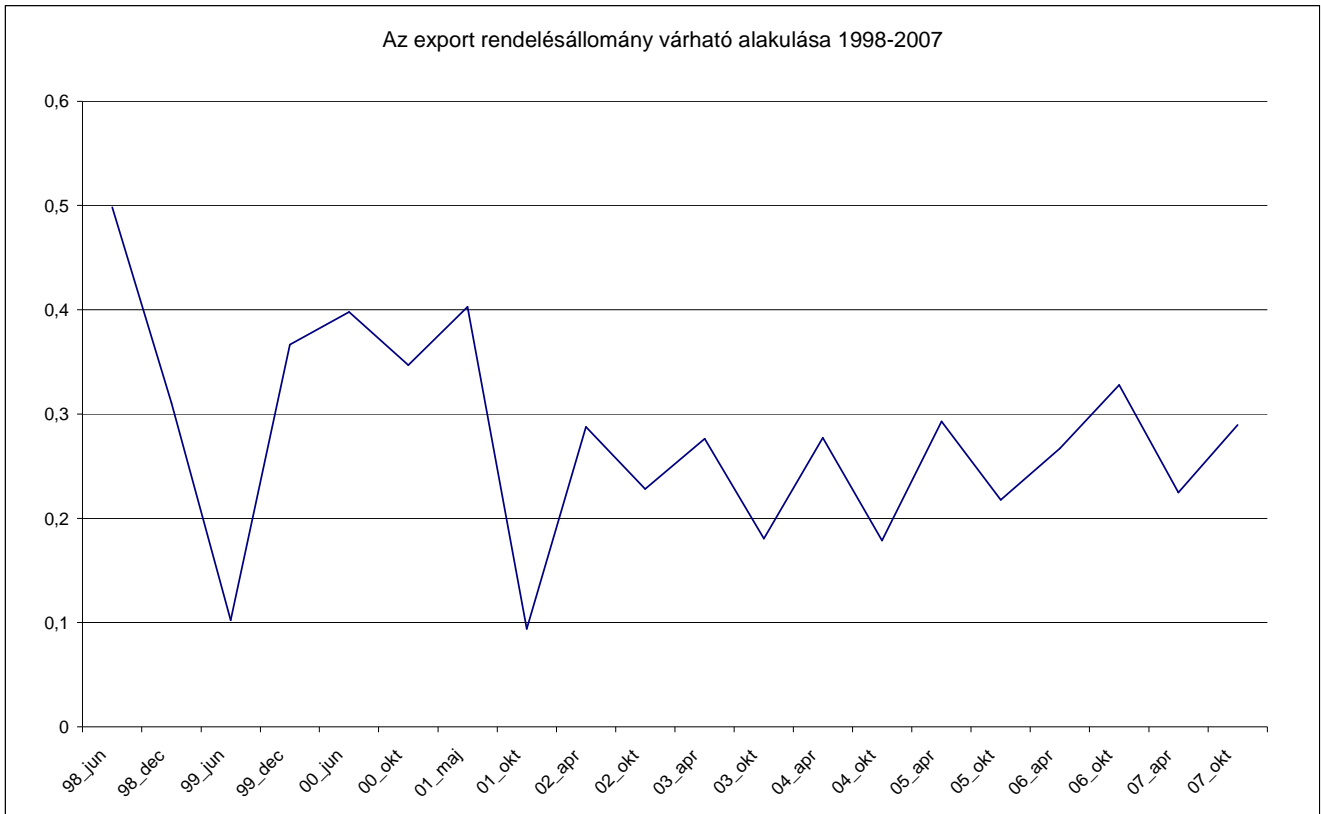
4.21. ábra: A jelenlegi (VJXX) és a várható jövedelmezőség (VJVX) alakulása, 1998-2007

4.22. ábra: A jelenlegi jövedelmezőség a cég mérete szerint, 1998-2007

4.23. ábra: Az export eladások (rendelésállomány, MEVY) várható alakulása, 1998-2007

4.24. ábra: Az export eladások alakulása (EVEY), 1998-2007

5. Táblázatok

5.1. táblázat: Az adatfelvételek megoszlása gazdasági ágazat szerint (N= 31.348)

	ipar (10-41)	építőipar (45)	kereskedelem (50-52)	idegenforgalom (55)	szállítás (60-64)	gazdasági és humán szolgáltatás (65-67,70-74,80-93)
1998. június	22,90%	6,20%	30,20%	8,30%	10,80%	21,50%
1998. december	30,40%	7,40%	26,50%	6,90%	8,10%	20,70%
1999. június	32,20%	8,60%	27,40%	6,20%	7,00%	18,70%
1999. december	30,00%	7,60%	29,00%	6,70%	7,60%	19,20%
2000. június	31,40%	11,00%	27,80%	5,60%	6,10%	18,10%
2000. október	31,10%	8,90%	25,50%	6,70%	5,50%	22,30%
2001. május	29,40%	10,30%	25,70%	6,00%	7,90%	20,70%
2001. október	32,80%	10,30%	23,40%	6,70%	4,50%	22,30%
2002. április	34,70%	10,40%	22,90%	6,50%	5,80%	19,70%
2002. október	31,80%	10,70%	22,70%	4,50%	4,70%	25,60%
2003. április	30,00%	11,80%	22,80%	5,00%	5,70%	24,70%
2003. október	31,30%	9,60%	21,80%	6,60%	5,40%	25,30%
2004. április	30,20%	13,00%	21,30%	4,70%	5,00%	25,70%
2004. október	31,30%	10,60%	23,50%	5,10%	5,40%	24,00%
2005. április	31,70%	12,50%	23,40%	5,30%	4,80%	22,30%
2005. október	32,20%	10,90%	24,10%	4,40%	4,90%	23,50%
2006. április	36,90%	12,60%	21,30%	5,00%	2,90%	21,30%
2006. október	33,90%	10,60%	20,80%	4,00%	5,30%	25,50%
2007. április	30,40%	11,50%	20,40%	6,10%	5,20%	26,30%
2007. október	31,10%	12,4%	21,50%	5,20%	4,10%	31,10%

5.2. táblázat: Az adatfelvételek megoszlása a cég nagysága (létszám, fő) szerint (N= 30.774)

	x-9	10-49	50-249	250-x
1998. június	47,40%	26,50%	17,70%	8,40%
1998. december	35,30%	33,10%	22,10%	9,40%
1999. június	35,50%	34,80%	21,00%	8,70%
1999. december	43,20%	28,50%	20,00%	8,30%
2000. június	42,90%	30,20%	18,00%	8,80%
2000. október	43,10%	31,60%	16,80%	8,50%
2001. május	50,90%	29,60%	13,80%	5,60%
2001. október	44,10%	31,40%	17,10%	7,30%
2002. április	44,10%	32,80%	16,70%	6,40%
2002. október	49,10%	29,70%	15,70%	5,50%
2003. április	52,90%	27,80%	13,90%	5,50%
2003. október	50,70%	27,90%	16,10%	5,20%
2004. április	51,00%	28,20%	14,70%	6,10%
2004. október	46,90%	31,80%	15,70%	5,70%
2005. április	49,70%	31,70%	13,10%	5,40%
2005. október	46,70%	31,50%	17,10%	4,70%
2006. április	45,70%	30,40%	18,20%	5,70%
2006. október	43,10%	28,60%	18,00%	10,40%
2007. április	46,69%	29,92%	16,63%	6,75%
2007. október	46,00%	30,20%	17,40%	6,40%